

RUSIJA IR KINIJA

DAUG TRIUKŠMO DĖL NIEKO, AR ATEITIES?

vytautas meškauskas

Jau prieš keletą metų, kai susitikdavo Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasieniečiai, pastarieji apsisukdavo ir ... nuleisdavo kelnes. Prieš tą klasišką, žinoma iš senų senovės, paniekos pareiškimo būdą, sovietai rado modernią ataką. Jie atkišdavo Mao-Tsetungo paveikslą. Atrodo, kad sovietų pareiškimai šalia ginklų turi būti 'apginkluoti' ir Mao portretais.

Skamba kaip anekdotas, tačiau Maskvos ambasadoriai apie tai visai oficialiai ir iškilingai pranešė kapitalistinių valstybių aukštiejiems pareigūnams. Tiesa, jų staugūs vizitai buvo išaukštinami ne tik incidentų, bet rimtesnių kautynių, tačiau ir aukščiau nurodytas 'pasikeitimas nuomonėmis' buvo panaudotas iliustracijai apie susidariusią būklę.

Nesunku suprasti, kad tarp Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Kinijos yra nemažai ginčytinų objektų. Mažiau aišku, kodėl abiejų kraštų vyriausybės nusprendė tuos skirtumus kaip tik dabar ir taip dramatiškai pabrėžti. Apie įvykius susisąjusdamos ar tiksliau didesnio masto kautynės, dalyvaujant batalionams ir pulkams, galima buvo

nutylėti ir niekas nebūtų sužinojęs. Atrodo, kad tie susirėmimai nebuvo lokalinio pobūdžio jausmų pareiškimai, bet tiesiogiai iš Maskvos išsakyti. Šiuo metu raudonieji kiniečiai dar nesudaro rimtos grėsmės Sovietų Sąjungai, nors kiniečiai susirėmimų rajone ir turi sutelkę 28 divizijas, o sovietai pusę to skaičiaus. Kiniečiai, jei norėtų, galėtų lengvai perkirsti Trans-Sibiro geležinkelį į Vladivostoką, bet sovietai savo atominiiais ginklais galėtų lengvai sunaikinti svarbius Kinijos pramonės centrus. Tačiau ir kiniečiams įgijus atominius ginklus ir priemones jiems į taikinius nugabenti, padėtis galėtų drastiškai pasikeisti.

Maskva iš pradžių dar stengėsi kalbėti draugiškai. Ministras pirmininkas Kosyginas dar š.m. sausio pradžioje pareiškė japonų laikraščiu 'Mainichi': "Mes esame įsitikinę, kad anksčiau ar vėliau sovietų-kiniečių draugiškumas vėl triumfuos". Tą pareiškimą atspausdino ir Maskvos 'Izvestija', tačiau po 6 dienų partijos oficioze 'Pravdoje' pasirodė kaltinimai, kad kiniečiai ieško karinių avantiūrų.

'Pravdos' svarbesnių straipsnių korektūrą skaito pats Brežnevas ir eina gandai, kad kiniečiai kaip vieną iš susitaikinimo sąlygų pastatė Brežnevo atleidimą iš pareigų. Mat, Brežnevas ne tik paskelbė savo doktriną pagal kurią sovietai turi teisės įsikurti, jei socialistinių (suprask, komunistinių) kraštų vyriausybės 'negerai' elgiasi (pagal ją, sovietai okupavo Čekoslovakiją,

pagal ją jie turėtų įsikurti ir į Kinijos vidaus reikalus), bet kartu Maskvoje suorganizavo egzotinę Kinijos komunistų partiją su ilgamečiu gen. sekretorium Wang Ming prieškakyje. Tai rodo, kad Maskva, jei Kremliuje ir buvo ginčų kurios politikos laikytis, apsisprendė pradėti šaltą karą. Sovietų karo ministro maršalo Grečko nesenas vizitas Indijai ir prekybos ministerio Patolicevo viešnagė Pakistane tai tik patvirtino.

Kartu sovietų ambasadorių demarsai Bononoje, Paryžiuje ir Tokio parodė sovietų norą atgrąsyti Vokietijos, Prancūzijos ir ypač Japonijos vyriausybės nuo glaudesnių ryšių ir ūkinės pagalbos Raudonajai Kinijai. Per pasikalbėjimą su kancleriu Kiesingeriu, Maskvos ambasadorius Carapkinas nepakartojo sovietų profesinių sąjungų organų 'Trud' pasirodžiusių kaltinimų, kad vokiečiai iššaukė paskutinę Berlyno krizę susitarę su... kiniečiais. Jis nurodė tik į 'geltoną pavojų'. (Taip ga idomu pastebėti, kad savo diplomatinę atstovybę Pekine turi ne Vakarų Vokietija, o komunistinė Rytų Vokietija.)

Būdinga, kad Kinijos ambasadoje Varšuvoje lenkai gali pasiziūrėti Katyno lenkų karininkų kapinių filmą su aiškiu nurodymu, kad dėl jų mirties kalti tik sovietai, dėl ko niekas ir neabejoja. Lenkų vyriausybė prieš tokį kiniečių teigimą pareiškė protestą.

Visus tuos reiškinius kartu suėmus atrodo, kad Kremlius po ilgesnių svyravimo pagaliau apsisprendė imtis griežtesnės akcijos prieš savo sėbrą Raudonąją Kiniją ir tautos tam ieško

Lietuvos Nepriklausomybės 51 metų sukaktis nuotaikingai buvo paminėta New Yorke, Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis ir Lietuvos Laisvės Komitetas, vasario 15 d. vakare, surengė priėmimą Carnegie Endowment International Center, New Yorko mieste, kuriame dalyvavo nemažai svečių lietuvių ir Lietuvos draugų, konsulų bei politikų.

Prisiminus gen. konsulo Aniceto Simučio 60 metų amžiaus sukaktį, buvo nuoširdžiai pasveikintas. Nuotraukoje dalis svečių: Trečiokai, B. Rockefellerienė (lietuaitė), daktarai Armanai (iš Baltimorės) ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

KOMUNISTAI NEBEPATAIKO EITI KOJA KOJON..

Komunistų partija Vilniuje vėl piktai suuzgė prieš rašytojus ir redaktorius. Šį kartą Maskvos emisaro Charazovo balsu.

Kovo 11 d. Vilniuje buvo suauktas respublikinio CK visuotinis susirinkimas. Šį kartą Maskvos emisaro Charazovo balsu.

Kaip ir visada tokiose bolševikų kalbose, pradžioje išsiaiškino ilgą virtinę pagyrimų, anot kurių jaunimo auklėjimas komunistinėje dvasioje Lietuvoje visur vyksta puikiai. Po to — irgi, kaip visada — prasiėjo trūkumų skaičiavi-

mai ir priekaištai. Aštriau- siais užsiuolimas buvo nu- kreiptas prieš rašytoją Jo- ną Mikeliną.

— Praėjusių metų pabaigoje, — kalbėjo Charazovas, aišku kieno nors pamo- kytas ir pakurstytas, nes pats juk Mikelinso raštų negalėjo suprast, — "Pergalės" žurnale buvo iš- spausdinta J. Mikelinso apysaka "Trys dienos ir trys naktys", kurioje auto- rius su užuojauta aprašo savo herojų, nekenčiantį mūsų visuomenės. "Tiesos" laikraštis iš partinių pozici- jų davė tinkamą atkirtį šiam paskvilui, nukreiptam prieš tarybinius žmones. Negalima nematyti, kad pa- našūs kūriniai yra pavojin- gi mūsų jaunimo idėjiniam grūdinimui".

Tai grėsmingas apkalti- nimas ne tik rašytojui, bet ir "Pergalės" redakto- riams... O tie — kieti tit- nagai: A. Baltakis, Justi- nas Marcinkevičius — var- dai, kuriems kendant net ir Charazovo dantys šiais lai- kais gali išlūžti...

Mikelininkas jau ne pirmą kartą "paaimamas į ataskai- tą". Jau praėjusį pavasarį jis toj pačioj "Pergalėj" pas- kelbė novelę apie buvusio partizano su buvusiu sribu susitikimą, ir partijai tas pa- pa sakojimas nepatiko. Tada vienas žinomas partie- tis išsibarė "Lit. ir Mene", ir tuo viskas pasibaigė. Da- bar, praėjusio gruodžio "Pergalėj" pasirodė tos "Trys dienos ir trys nak- tys", 60 puslapių apysaka, kurią kažkoks Antanas Bal- sys TIESOJ (sausio 26) "i- miltus sumalė", kaip neti- kusią menininko, o ypač poli- tinių požiūriu. Mat, toj apy- sakoj yra parodytas kuni- gas, ir parodytas ne taip, kaip partija reikalauja ku- niga rodyt. Balsys kaltina Mikeliną, kad tasai "ku- nigo tiradoms" paskyręs iš- tatus puslapius, kad kuni- gas kalba apie surakintas lūpas, apie nebylio padėtį, kurioje esanti bažnyčia, i- kunigo lūpas esanti "sudėta visa Vatikane besišliejančių re- a- k- c- i- ngųjų klerikali- nių emigrantų propaganda", ir visa tai esą palikta ne tik be tinkamo, bet iš viso be jokio atsakymo...

Mikelininkas buvo kaltina- mas, kad jis ir kito perso- nažo lūpomis suformulavęs "buržuazinių filosofų ir pa- pagandistų" pažiūrą į "ta- rybinę visuomenę". Kaltini- me cituojamas toks pasisa- kymas apie tą visuomenę:

"...jie (žmonės. E.) visi be išimties slepia už septy- nių durų su septyniais už- raktais savo dvasios tur- tą ir neturtą. Kodėl? Dėl to, kad kiekvienas individas pagal savo sugebėjimus maskuojasi, slepia tikrąjį veidą, vaidina svetimą vaid- menį, dangstosi demagogi- nėmis frazėmis ir meluoja, meluoja... Juo apdairesnis ir vikresnis subjektas, juo sunkiau jį pažinti".

Suprantama, kad parti- jos davatkomis plaukai pasi- šiausė nuo tokių minčių. Bet J. Macevičius, rašytojų s-gos sekretorius (tai ir po- litrukas) oficialioje apžval- goj, kad ir pripažinęs šiek tiek trūkumų Mikelinso apysakoj, nupeikė Balsio kritiką, sakydamas, kad to- je "socialinės-estetinės ana- lizės kriterijai perauga į politinę frazeologiją ir tuo pačiu pažeidžiamas moksli- nis ir objektyvus kritikos charakteris".

Prieš Macevičių partijos CK susirinkime pasisakė ra- dijo-TV viršininkas Janui- tis, o visiškai už Balsį, kaip jau pirma sakytą, — Cha- razovas.

Ta pačia proga Charazo- vas priekaištavo Kaune lei- džiamam "Nemuno" žurna- lui, "kūrio puslapiuose", esą, "kartais pasirodydavo silpni meniniai, ydingi idėji- niu atžvilgiu kūriniai", ir neišliko sausa nė "Komja- nimo Tiesa", kuri sakė, "nu- šviesdama tokį svarbų klaui- nis švietimas, dažnai apsi- rijo medžiagos persispaus- dinimu iš centrinių laikraš- čių. Nėra reikiamo princi- pingumo, spausdinant kai kurias medžiagas literatū- ros, meno, etikos ir filoso- fijos klausimais... žemu lygiu ir iš neteisingų pozi- cijų bandoma analizuoti at- skirų rašytojų ir meninin- kų kūrinius".

Žodžiu, aiškūs komunis- tai nebepataiko eiti koja kojoni... (ELTA)

Kas nauja Pasaulyje

• APOLLO 10, jei viskas bus gerai, gegužės 18 pakils su Staf- ford, Young ir Cernan ir pasieks mėnulio orbitą, kur Stafford ir Cernan persikels į L.E.M. ir nu- stieidė iki 15 km., mėnulyje ap- žvalgys vietą kur sekančiame skrydyje turės nusileisti astro- nautai. Misiją įvykdžius, astro- nautai vėl persės į erdvėlaivį ir grįš į žemę.

• PRANCŪZAS vienišas navi- gatorius Moitessier, apiplaukęs pasaulį be sustojimo su burine jachta "Joshua", vietoj grįžęs Anglijon, iš kur pradėjo keli- onę, nusprendė toliau tęsti keli- onę, antrą kartą be sustojimo plaukti aplink pasaulį.

• BALTUOSE RŪMUOSE fo- tografai ir TV operatoriai ateit- yje galės fotografuoti tik iš jiems skirtų vietų. Washington Post fotografas neseniai padarė nuotrauką prezidento Nixono ir gynybos sekretoriaus Laird skai- tant slapta dokumentą apie prieš- raketinius pabūklus. Nuotrauką reikėjo užretušuoti, nes doku- mento tekstas buvo lengvai iš- skaitomas...

• PLK. ABELIS, pagsarsėjęs sovietų šnipas, kuris buvo suim- tas Amerikoje ir vėliau paleis- tas, dabar Sovietų vadovau- jās kontražvalgybai, Pravdoj idė- jo atsišaukimą į komjaunuolius, ragindamas susidomėti šnipų karjera ir stoti į kontražvalgy- bos tarnybą, nes sovietų šnipų kadrus reikia atnaujinti...

• MASKVOJE birželio 5 susi- rinkus pasaulio komunistų konfe- rencija, Ji turėjo prasidėti gegu- žės mėnesį, bet dėl sovietų - kinų konflikto atidėta. Jugosla- vija atsisakė toj konferencijoj dalyvauti. Taip pat nedalyvaus Kinija, Š. Vietnamas, Š. Korė- ja, Albanija ir Kuba.

Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasienyje...

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS VOKIETIJOJE SESIJAI PRAĖJUS

Pernai metų lapkričio 23 d. Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai parodė, kad juose aktyviausiai dalyvavo ir kovojo du blokai: Vokietijos Lietuvių Katalikų (VLK) ir Solidarumo Blokas. Iš vardo tektų spręsti, kad pirmasis blokas yra religinės organizacijos junginys, tačiau iš bloko kandidatų sudėties matyti, kad tai yra frontininkų ir jiems palankių žmonių telkinys. Jų agitaciniuose lapeliuose ne visur tie patys žmonės buvo rekomenduojami, bet jų pagrindą sudarė: kun. dr. J. Aviža, tėv. Bernatonis, kun. A. Bunga, kun. B. Liubinas, kun. V. Šarka, J. Barasas, V. Bartusevičius, J. Grinius, A. Laukaitis, A. Lingė, J. Lukošius, V. Natkevičius ir J. Valiūnas. Skaldymo sumetimais kai kuriuose jų lapeliuose buvo įrašyti krikščionių demokratų ar kitų pažiūrų žmonės: P. Karvelis, Venckus, Lėnertas, Kiužauskas, Skėrys. Solidarumo blokas, kurį sudarė tautinių, liberalinių ir socialistinių požiūrių žmonės, išstatė į Tarybą 8 kandidatus: R. Brinkį, V. Bylaitį, K. Dikšaitį, Z. Glemžienę, M. Kiužauską, V. Lėnertą, P. Liegų ir S. Vykiną. Blokas savo agitaciniuose lapeliuose nenaudojo nei skaldymo, nei kiršinimo, nei demagoginio metodo. Paskelbė 8 punktų programą ir ją labiau akcentavo, negu kandidatus.

Suprantama, kad po šitos blokinės dvikovos ir rezul-

tatai buvo gauti gana įdomūs. Į Tarybą pateko dvilika VLK žmonių ir 3 Solidarumo bloko. Nepateko: dr. P. Karvelis, J. Venckus, F. Skėrys, W. Banaitis ir J. Kriščiūnas.

Pažymėtina, kad senoji Taryba, nesiskaitydama su 4 Tarybos narių nusistatymu, išsirinko Tarybos Rinkimų komisiją iš savo grupės žmonių ar jiems pritariančių. Uždavinių opozicinė srėvė neturėjo nei reikiamos objektyvumo garantijos, nei kontrolės Rinkimų Komisijoje. Už akių balsavusiųjų rezultatai buvo Rinkimų Komisijos nustatyti lapkričio 30 d. niekur viešai nepaskelbus, todėl ir kitų pažiūrų stebėtojai negalėjo pasinaudoti rinkimų stebėjimo teise.

Suprantama, kad taip rinkimus pravedus, atsirado nemaža skundų. Juos įteikė Rinkimų Komisijai Stuttgarte apylinkės pirm. K. Šimanauskas, kandidatė į Tarybą Z. Glemžienė ir kand. K. Dikšaitis. Visi šie skundai Rinkimų Komisijos buvo atmesti. Jie tada padavė skundus Garbės Teismui. Kadangi Garbės Teismą sudarė net du priešingos pusės nariai: Garbės Teismo pirm. J. Lukošius ir kun. A. Bunga, tai ir dėl Garbės Teismo kyla abejonių, ar jis turėjo moralinio pagrindo šias bylas spręsti.

Tokioje nesmagioje atmosferoje susirinko š. m. kovo 14-16 d. Tarybos nariai į sesiją. Ją atidarė nuolatinio prezidento pirm. dr.

J. Grinius ir perdavė vadovimą seniausiam amžiumi J. Griniui, kuris tuoj vėl buvo išrinktas į naujosios Tarybos 3 metų kadencinį prezidiumą. Buvo norėta įtraukti į prezidiumą Solidarumo bloko narį V. Lėnertą, bet jis atsisakė. Tada išrinko vicepirm. tėv. Bernatonį ir sekr. stud. A. Lingę.

Iš Kr. Valdybos pirmininko J. Valiūno pranešimo paaiškėjo, kad šiuo metu veikia 33 apylinkės, kurios turi 853 narius. 4 apylinkėse veikia vargo mokyklos. Metų eigoje įvyko studijų savaitė ir vaikų stovykla. Leidžiamos informacijos. Gimnazija atskirta nuo bendruomenės, įsteigta kuratorija. Išdininkas pranešė, kad buvę sunkūs finansiniai metai.

Ilgiausių ginčų sukėlė Rinkimų Komisijos pirm. J. Pauliukevičiaus pranešimas. Tarybos narys St. Vykinas-Povilavičius, pateikęs keletą klausimų, diskusijoje nurodė ištisą eilę Rinkimų Komisijos prasilenkimų su rinkimų nuostatais.

Apsvarsčius ištisą eilę darbotvarkės punktų, ilgiau buvo sustota ties bendruomenės veiklos perspektyvomis. Nežinia kodėl šią temą referavo ne Valdybos pirmininkas, bet vicepirm. kun.

Br. Liubinas. Jis kažkokių keistu supuolimu išdėstė beveik visą Solidarumo bloko paskelbtą rinkiminę programą. Opozicijai, žinoma, nieko kita neliko: teko tik beveik visus pozityvius pasiūlymus, paimtus iš jos programos užgirti. Bet ji pasiliko teisę stebėti, kiek šioji programa bus įgyvendinta.

Gimnazijos dir. ir Kuratorijos pirm. V. Natkevičius padarė išsamų pranešimą apie gimnaziją. Šiuo metu gimnazija turi apie 100 mokinių. Joje dirba 21 mokytojas. Jų tarpe 5 vokiečiai. Pats didžiausias dartinis gimnazijos rūpestis — bendrąjojo statyba. Šiuo klausimu Tarybos nariai ilgai diskutavo. Po to buvo beveik visais balsais priimtas nutarimas, kad rūpintis artimiausioje ateityje pastatydinti kompaktinį bendrąjį, ne paviljonais.

Į Krašto Valdybą išrinkti M. Kiužauskas, stud. A. Šmitas, J. Valiūnas, kun. Liubinas ir J. Barasas. Kontrolės Komisijon išrinkti: V. Šimkevičius, J. Pauliukevičius ir Tendzegolskis. Garbės Teismo pirm. išrinktas Just. Lukošius, nariais: kun. V. Damijonaitis ir A. Jasinskas. Statutų peržiūrėjimo komisijon: J. Glemža, J. Lukošius ir J. Barasas, Lietuvių Fondo: V. Natkevičius, tėv. Bernatonis ir J. Matulaitis, Politinės komisijon: V. Bylaitis, J. Grinius ir kun. Liubinas. (kk)

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 Bessemer Avenue

341-4041

GREETINGS and BEST WISHES
EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

GREETINGS and BEST WISHES
EUCLID TRUCK RENTAL, INC.

14300 Miles Ave.

752-4242

HERMAN MALBIN, Manager

GREETINGS and BEST WISHES
SURPLUS CITY

13107 St. Clair Ave.

GREETINGS and BEST WISHES
SIXTH CITY BODY

"SINCE 1930"

COMPLETE BODY REPAIRS & PAINTING

Insurance Estimates, Time Payments

6719 Carnegie Ave.

431-4516

GREETINGS and BEST WISHES

CHAMPION MOTOR & TRANSMISSION SERVICE

6928 Carnegie Ave.

391-6430

GREETINGS and BEST WISHES

DOWD OLDSMOBILE

SEE THE MOST OUTSTANDING
1969 OLDSMOBILE EVER BUILT

2900 Mayfield Rd.

FA 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES

ROTH STEEL PRODUCTS

1335 East 171st St.

IV 1-8700

GREETINGS and BEST WISHES

KENT FLORIST INC.

FLOWERS OF DISTINCTION

2450 Fairmount Blvd. 462-2710 — 2711 — 2712
Cleveland Heights, Ohio 44106

SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą,
turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš
Chicago į Lietuvą.

Veikėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

**JORDAN CAMERA & SUPPLY
STORE**

3802 West 25th Street

SH 1-5511

GREETINGS and BEST WISHES

USHER WASTE OIL SERVICE

2205 West 3rd St.

861-1907

GREETINGS and BEST WISHES

THE L & K HOTEL

654 BOLIVARD ROAD

696-4172

GREETINGS and BEST WISHES

**HAWTHORN
MELLODY**

DAIRY—PRODUCTS

1829 E. 55 St.

Call 881-1100

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week

every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$12.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.RUSINIMO POLITIKA
PAVERGTUOSE
KRAŠTUOSE

Neseniai Maskvos "Pravdoje" buvo išspausdintas Vilniaus "Tiesos" redaktoriaus G. Zimano straipsnis, kuriame jis labai aštriai puolė tautinius pasireiškimus Lietuvoje. Šie reiškiniai matyti vis labiau plečiasi, nes Zimanas sako, jog tautinis susipratimas pasireiškia ne tik "buržuazinės visuomenės atstovų" tarpe, bet ir paprastoje liaudyje. Jo nuomone, tokio tautinio susipratimo neatmeta netgi žmonės, kurie pripažįsta socialistinę ideologiją, bet nenori nutraukti savo ryšių su tautine pasaulėžiūra ir papročiais.

Pagrindinėmis Zimano kritikos gairėmis reikia laikyti jo rūgėjimus žmonių, nepripažįstančių ar kritikuojančių taip vadinamą "kadrų pasikeitimą tarp Sov. Sąjungos tautų", adresu. Čia kaip tik ir paliečiamas labai opus klausimas: kiti sovietinių respublikų užplūdimas rusiškaisiais specialistais, partijos darbuotojais ir kitais rusų "išelviais".

Statistikos duomenimis vien tik laikotarpyje nuo 1959 iki 1961 metų 300,000 rusų apsigyveno šiaurės Kaukaze, 800,000 -- Kazakstane, 200,000 -- vidurinėje Azijoje ir 100,000 Pabaltijo kraštuose bei Kaliningrado srityje (buv. Karaliaučiuje). Tokios infiltracijos pagalba buvo pasiekta, jog daugelyje sovietinių respublikų partinis ir administracinis aparatas yra veik išimtinai rusų rankose. Atrodo, jog ne be pagrindo Zimanas kalba apie "nepasitikėjimą svetimais kadrų", apie "nepatenkinamus santykius su broliškomis tautomis".

Čia reikia priminti komunistų partijos atakas prieš tautinius ir patriotinius reiškinius, pastebimus ne tik Lietuvoje. Visiškai neseniai Maskvos žurnale "Partijos gyvenimas" (Partijnaja žizn') pasirodė straipsnis, kuriame remiantis įvairiais faktais iš Ukrainio, administracinio ir kultūrinio gyvenimo sričių, puolami Tadžikijos komunistai už jų "nesugebėjimą" kovoti su vietiniais patriotiniais reiškiniais.

Nepaslapstis, jog daugelio rytų Europos šalių,

kaip Jugoslavijos, Rumunijos, Čekoslovakijos bandymai vesti nuo Maskvos nepriklausomą politiką, pažadino ir kitų tautų dvasią. Todėl suprantama, kad Maskva, nenorėdama išleisti iš savo rankų valdžios vairo, vis labiau varžo nacionalinę politiką. Pagal paskutines Brežnevo ir Kosyginio tezes "aukščiausiu komunisto tikslu" reikia laikyti tautų sulydymą į vieną šeimą".

Sis tautų "sulydymas" tikrumoje yra ne kas kita, kaip sustiprintas rusinimas. Statistikos duomenimis Sov. Sąjungoje 13 milijonų komunistų partijos narių užima atsakingus postus valstybės aparate. 8 milijonai jų yra rusai, nors jie, kaip žinia, nesudaro pusės visų Sov. Sąjungos gyventojų skaičiaus. Paskutinio gyventojų surašymo metu jau beveik 10 milijonų nerusų pripažino rusų kalbą savo gimtąja kalba. Nežiūrint to, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokyklose buvo leista dėstyti gimtąją kalbą, šiuose kraštuose įvestas bendras mokymosi planas, kuriame padidintos rusų kalbos pamokos.

Ši rusinimo politika nenoromis primena Lenino žodžius: "pakrapštyk kurį nors komunistą ir pamatysi didžiarišią šovinizistą".

Didėjant rusinimo politikai, diena iš dienos didėja ir jai pasipriešinimas, vis labiau auga paskirų Sov. Sąjungos tautų susipratimas. Dar neseniai Ukrainos mokslinei, studentai ir rašytojai, kurie reikalavo savo kraštui lygių teisių su rusais, buvo nu-teisti ištėmimu ir lais-

Labai dažnai mūsikiškai neišnaudoja visų progų išgarsinti Lietuvos bylą kitataučių tarpe. Vasario 16 dienos sukaktis kasmet kiekvienai lietuvių kolonijai suteikia progos pademonstruoti vietos visuomenei, kad lietuvių kolonija dar gyva, jai rūpi Lietuvos reikalai ir lietuviai neatsisako nuo ryžtingos kovos atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Dažnai net ir didelės kolonijos užsidaro parapijos ar klubo salėje ir tik saviskiams primena Vasario 16 d. reikšmę. Kartais tik pro forma stengiamasi įtaigoti miesto savivaldybę ir prasišikinti takus į miesto laikraščius ar radiją. Tokio užsidarymo priežasčių yra daug. Dažniausiai dėl to, kad kolonijos vadovams stinga lankymo, lankstumo, vaizduotės ir net drąsos. Vengiamas asmeninis kontaktas yra raktas, kuris netikėtai atidaro duris. Einant į asmeninį sąlytį su kitataučiais reiškia aiškiai žinoti, ko norime. Bet taipogi reikia vaizduotės, drąsos, lankstumo ir landumo.

Visas šias kvalifikacijas turi L. B. Tarybos narys inž. Kęstutis Miklas. Perna jam savo iniciatyva pavyko išgauti penkias proklamacijas. Šiais

vės atėmimu. Lietuvos, Estijos, Uzbekistano, Armenijos ir Gudijos studentai kaltinami nacionalizmu ir menka pagarba "didžiajai rusų tautai".

Šie trumpai suminėti faktai rodo ne tik rusiškųjų prispaučių pastangas dar labiau užgniauti kitų tautų dvasią, bet ir visų prispaustų kraštų pastangas nusikratyti nekenčiamo jungo, išsikvoti tautinę laisvę. Nutylėti šiuos faktus nebegalima net ir patys komunistai. (Čs)

North Hamstead Supervisor Robert C. Meade pasirašo proklamaciją, skelbiančią Lietuvos nepriklausomybės savaitę Hemstead mieste, stebint inž. K. Miklą, Garunkštienę, J. Giedraičių, G. Garunkštienę ir mažesius Miklo vaikus.

Išnaudotinos visos priemonės
Lietuvos bylos garsinimui

ALGIRDAS BUDRECKIS

metais įsiai pralenkė pernykšį rekordą. Judrus ir lankstus, Kęstutis Miklas rado būdus išskirti Lietuvos ir lietuvių vardą Long Islando visuomenėje. Dažnas sakys, kad yra lengva jaunam vyrui prieiti prie amerikony, kadangi susižvelgia be akcento. Inž. Miklas yra Lietuvos mokyklų auklėtinis. Jis nesidrovi savo akcentu. Anaipol, jis sako, kad tarsena jam padeda, kadangi akcentas priduoda autentiškumą ateičiai bylotojui.

Visiems veikėjams būtų pravartu pastudijuoti inž. Miklo metodus. Jis yra surinkęs visą literatūrą anglų kalba apie Lietuvą, lietuvių ir dabartinę padėtį Lietuvoje. Ją išstudijavo ir nusprendė, kur kokia medžiaga tinka. Šiais metais jis panaudojo Veiksnių Konferencijos Washingtono manifestą, V. Vaitiekūno Lietuvos, Vilko brošiūrą apie Lietuvą, ALT spaudos komunikatus ir Baltic Review numerius.

Jo "politinės ofenzyvios" sritis buvo Long Islando Nassau apskritis. Nassau apskrityje gyvena milijonas su viršum žmonių. Tai New Yorko užmiestėčiai, t.y. "grietinėle". Nassau gyventojai susidaro iš bankininkų, verslininkų, žymių teisininkų, profesorių, prekybininkų ir inžinierių. Reiškia, "baltkalniečiai". Jie skaito New York Times ir Wall Street Journal. Long Islande gyvena ir apie 40,000 lietuvių kilmės žmonių. Tarp jų nemažai jaunų inžinierių ir chemikų. Deja, nors ir ne mažas skaičius, bet jie išmėtyti po visą apskritį. Vien Great Necke veikia LB apytinkė ir vyčių kuopa.

Inž. Kęstutis Miklas užsimojo kuo plačiau amerikiečius supažindinti su Lietuvos problemomis. Anot jo, "čia gyvena visas New Yorko elitas, kuris turi nepaprastai daug įtakos Washingtono. Tokį užnugarį turint savo pusėje, Washingtonas bus lengviau pasiektas ir tuo pačiu

kelliai Lietuvos klausimui bus daug lengvesni".

Vasario 16 d. populiariausia ir plačiausia girdima Long Islando radijo stotis WGBB perdavė specialiai paruoštą programą apie Lietuvą. Nežiūrint to, kad politinių žinių direktorius Wesley Richards yra rusų kilmės, jis parodė lietuviams didelį palankumą. Šį kartą buvo leista pasisakyti tiesiog prieš sovietus ir prieš Lietuvos rusinimą. Programa pradėta "Lietuviais esame mes gimę". Kalbėjo generalinis konsulas Anicetas Simutis, apibūdindamas istorinę ir diplomatinę Lietuvos padėtį. Vilko valdybos narys Algirdas Budreckis nušvietė dabartinę krašto padėtį, o Kęstutis Miklas supažindino radijo klausytojus su numatytais išskilmėmis Long Islande ir apilamai Vasario 16 d. minėjimais Amerikoje. Programa buvo patvirtinta lietuvių liaudies muzikos šedevrais ir baigta Lietuvos himnu.

Vasario 13 d. 9 val. ryto Miklo suorganizuota delegacija, susidedanti iš K. Miklo, J. Giedraičio bei Kęstutio jr., Elenos Marijos, Sandros ir Kristinos Miklų, buvo priimti Town of Hempstead Presiding Supervisor Ralph G. Caso, kuris paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Savaitę nuo vasario 17 iki vasario 22 ir ta proga visą savaitę buvo išskelęs Lietuvos trispalvę prie savivaldybės rūmų. Proklamacijos įteikimo išskilmėse dalyvavo Hempstead visa taryba ir spaudos foto reporteriai.

Tą pačią dieną 11 val. audienija įvyko pas Town of North Hempstead Supervisor Robert G. Meade Manhasset miestelyje. Prie delegacijos prisidėjo Irena Garunkštienė ir Gina Garunkštienė, pasipuošusios tautiniais rūbais. Ir čia buvo nemokamai pasirūpinimas spaudos reporteris. Lietuvos Nepriklausomybės Savaitę paskelbta nuo vasario 16 d. iki 23 d. Iškeliama trispalvė prie rotušės. Nuširdumas nepaprastas. Meade pasiskakė pažįstams lietuviams, pažadė-

jo visokeriopos paramos.

Tos pačios sudėties delegacija, tą pačią dieną 12 val. 30 min. popiet buvo priimta Town of Oyster Bay Supervisor Michael N. Petito. Oyster Bay savivaldybė gerai žino apie lietuvių. Vėl proklamacija ir vėlavos išskilimas visai savaitė. Reporteris žavėjosi tautinių kostiumų grožiu ir nusiskundė, kad gaila, neturįs spalvoto filmo. Audienijos metu įvyko staigmena. Supervisoriaus vykd. sekretorė Aronson pristatė ir pafin-formavo lietuvių delegaciją, kad jos vyras Zola Aronsonas tuoj po antrojo pasaulinio karo, kartu su Amerikos armijos žvalgybos kapitonu Antanu Vainada, išgelbėjęs iš vokiečių kalėjimo Bayreuthe suimtus Vilko narius.

Iš Oyster Bay delegacija nuvyko beveik į patį Long Islando galą, į Suffolk apskrities centrą, Riverhead. Čia prie delegacijos prisidėjo vietiniai lietuviai -- Marija ir Andrius Armonai. Lygiai 3 val. 30 min. įvyko pasimatymas su Suffolk apskrities viršininku H. Lee Dennison. Vėl proklamacija ir pažadas išskirti Lietuvos vėliavą, nuo vasario 16 iki 23 d.

Tai vienos dienos reprezentacinis darbas!

Vasario 14 d. K. Miklas gavo audieniją pas Nassau apskrities viršininką Eugene Nickersoną ir priėmė iš pastarojo visų Long Islando lietuvių vardu Nassau apskrities proklamaciją, skelbiančią vasario 17 d. iki 23 d. Lietuvos Nepriklausomybės Savaitę. Tuo pačiu Nickersonas davė įsakymą, kad per visą savaitę Lietuvos vėliava būtų iškelta prie jo būstinės Mineola mieste.

K. Miklas apgailestavo faktą, kad jei lietuvių būtų sudarę didesnę aparatą, tai daugiau savivaldybių būtų išdavę proklamaciją. Visvien jis dėjo viltį į tai, kad gal kitais metais susipratę lietuviai, ypač studentai, padės išplėsti Lietuvos bylos populiarinimo darbą Long Islande.

K. Miklui daugiausia padėjo generalinis konsulas A. Simutis, Laisvės Žiburio radijo direktoriai, A. Budreckis, J. Giedraitis ir veikli Miklų šeima. Padėjo ir asmeniniai ryšiai su Long Islando politikais. Mat, Kęstutis Miklas yra Bethpage Švietimo Tarybos vicepirmininkas. Moralinę paramą jam suteikė New Yorko LB apygardos valdyba. Visas išlaidas padengė pats K. Miklas. Proklamacijų, spaudos komunikatų ir fotografijų išlaidas padengė pačios savivaldybės, nes tai jų interesas yra parodyti gyventojams, kad jos remia vietos gyventojų visuomeninius užmojus.

Vizitai, proklamacijos ir įstai-gų išskilmės išgarsina Lietuvos bylą politiniuose sluoksniuose. Vadinas, politikai, valdininkai ir advokatai būna supažindinti su mūsų byla. Radijas ir spauda yra efektyviausias būdas pristatyti reikalingą plačiai visuomenei. Bet dažnai didmiesčių dienraščiai abejingi mūsų bylai. Tačiau palankesni būna periferijoje išleina dienraščiai ir savaitraščiai, kurių skaitytojų tarpe yra įtakingi žmonės. Kęstutis Miklas nesitenkina vien susirašinėjimais su redaktoriais. Dar sausio mėnesį jis pradėjo lankyti redaktorių ir įtakingus žurnalistus. Štai to lankymo pasekmės...

Dar niekad iki šiol Long Islando lietuvių istorijoje nėra buvę, kad Lietuvos vardas būtų taip plačiai paminėtas vietos amerikiečių spaudoje -- kaip 1969 m. vasario 16-tos pro-

ga. Iki kovo mėnesio pradžios net dvidešimt keturi laikraščiai paminėjo lietuvių veiklą Long Islande, Lietuvos Nepriklausomybės savaitę paskelbimą, patalpinant lietuvių delegacijų su valdžios pareigūnais nuotraukas ir įvairaus dydžio aprašymus. Miklas gerai suprato raktą į vietos spaudą. Reikia sutapatinti Lietuvos bylą su vietos lietuvių... tuo labiau su vietos savivaldybėmis bei pareigūnais. Laikraščiai ieško vietinio atspalvio žiniui. Jiems neįdomios bendrybės ir dalykai, kurie atrodo atitolę nuo vietos gyvenimo ir gyventojų. Vadovaujantis šita formule, jam pavyko įsiskverbti į dienraščius, kurie paprastai yra įykštūs mažų tautybių veiklos

(Nukelta į 4 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS

4³/₄%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

MOKA GERUS DIVIDENDUS.

PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.

(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5¹/₄%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.

(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Kovo 15 ir 16 dienomis New York'e ramioje atmosferoje vyko labai svarbus suvažiavimas, būtent, tokių kokiais seniai prieš karą vokiečiai vadino tautos generalais, arba bent savo svarbumu prilygstą generolams vedantiems armijas. Tai mokytojai, švietėjai ir auklėtojai jaunimo, kuriuo taip didžiuojamės ir iš kurio daug laukiame. Jų paruoštas ir patriotiškai nuteiktasis jaunimas gausiai suplaukė i Lietuvos nepriklausomybės kovų dalinius savo noru ir kovėsi; jų pastangomis ir darbu per 23 metų nepriklausomybės laikotarpį išauklėta patriotinė lietuvių visuomenė. Ir dabar šiose ypatingose sąlygose laukiame iš tų civilinių generolų, tebekuklo, kad jiems tai įvykdyti geriau sekėsi, jie stangiasi patys tobulėti, pasidalinti patyrimais, surasti naujus metodus, pritaikinti juos prie tų nepaprastų iššūkių svietimame krašte aplinkybių. Tam tikslui jie daro karts nuo karto savo suvažiavimus, pasitarimus. Tuo tikslu vyko ir anomis dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, Rytinio Atlanto pakraščio liuanistinių moky-

A. KONCĖ

klų mokytojų konferencija. Ją sušaukė to pakraščio mokyklų inspektorius A. Masionis. Globėjas buvo Maironio mokyklos Brooklyne vedėjas mokytojas A. Samušis, kurio mokyklos patalpose, Apreiškimo parapijos mokykloje vyko ir pati konferencija.

Visame rytiniame pakraestyje, nuo Washingtono iki Bostono, yra 16 mokyklų ir iš visų dalyvavo ne mažas mokytojų skaičius. Jų sąstatas buvo labai įvairus: vieni jau nusėję, prazilę, kiti vidutiniško amžiaus, treči vi-sai jauni ar jaunutės, neseniai baigę liuanistines mokyklas stoję jau į tą pasiaukojimo darbą.

Programa kad ir buvo plati, bet gerai organizuotai prarasta ir buvo baigta ne dėl laiko stokos, kaip dažniausiai mūsų suvažiavimams skundžiasi, o dėl to, kad mokėję gerai tvarkytis ir sugebėjo aptarti visus reikalus. Visos švietimo ir auklėjimo problemos yra labai svarbios ir jų iki galutinio sprendimo neįmanoma išskirti. Sugestijos atiduodamos individualiam sugebėjimui ir kūrybai.

Šalia inspektoriaus A. Masionio instrukcinių pranešimų paskaitas skaitė: PLB Švietimo Tarybos pirmininkas A. Rinkūnas, atvykęs iš Toronto, J. Junevičienė iš Chicagos Montessori mokyklos vadovė ir A. Vebaitis iš New Jersey, kurs moko vokiečių mokykloje ir yra tos mokyklos vedėjas, papasakodamas palyginimus su mūsų mokyklomis. Iš visų pranešimų prof. A. Bendorius padarė išvadą, kad reikia švietime ir auklėjime revoliucijos.

Visi pranešimai buvo reikalingi ir įdomūs. Bet bene idomiausia buvo sekmadienį simpoziumas tema "Tautinis ir visuomeninis auklėjimas liuanistinėje mokykloje". Trumpus ir suglaustus, bet labai esmingus savo samprotavimus ir asmeniškų patyrimų auklėjime pranešimus padarė šeši simpoziumo dalyviai: du iš vyresnės kartos, A. Samušis ir J. Matulaitienė, kiti 4 iš jauniausios, būtent, Ivaškienė (Banaitytė) iš New Haveno, sesuo Viktorija iš Putnamo, Rigelytė iš New Yorko ir jezuitų diakonas A. Saulaitis, kurs kartu buvo ir simpoziumo moderatorium.

Pirmasis A. Samušis kalbėjo, kad gerų rezultatų duodąs mokinius išsaminti liuvybės aiškinant kas ir kokia yra liuvijų kultūra. Jis čia nurodė visą eilę būdų: aiškinant ir skaitant apie garsią liuvijų praeitį senovėje ir palyginimais ateitį iki dabarties, ir tt.

J. Matulaitienė rado nepaprastai didelės reikšmės tautiniuose šokiuose jaunimo dalyvavimas, kas ji suburia ir per gyvenimą palaiko tarpusavy bendravimą; ji skundėsi, švietimo pro-

gramoje skirta tam per mažą laiką.

Ivaškienė, jau pasireiškusiai kaip jauna rašytoja, pedagogė, kalbėjo apie nepaprastą reikšmę liuvybės auklėjime -- šeimą. Čia ji nurodė daug pavyzdžių, gražių sugestijų ir patarimų, kaip įeiti į švelnią vaiko sielą ir ją nuteikti.

Sesuo Viktorija, jauna, energinga ir labai išradinga grupių vadovavime, kalbėjo apie stovyklų reikšmę, jų tvarkymą, mokėjimą suprasti dalyvių jausmus ir idiegti meilę visam tam kas yra liuvijška, ar tai būnant stovykloje, ar bendrabutyje, ar kelionėje.

A. Rigelytė, naujausia ir jauniausia mokytoja, pasirodė tikra naujų kelių ieškotoja. Ji pritarė ir pabrėžė, kad liuvybės auklėjime reikia revoliucijos. Pirmiausia reikia jos plačioje liuvijų bendruomenėje, reikia pralaužti tą ligšiol nusistovėjusią sieną: netoleranciją, ideologinį išsiskaldymą ir vieni kitų peikimą, niekinimą, o mes šio krašto mokyklose mokėmės bendrai, kad žmonės reikia mylėti, o liuvijai savo žmonėms nerodo pakankamai meilės. Jei-gu nesi mano organizacijos, tai tu esi blogas žmogus, tu esi priešin.

Jaunesnis pasakė ne taip, kas neatitinka senųjų sentimentų, jau įtave šnairuoja ir tu nebe-mielas. Kaip eis jaunimas pav. i Vasario 16 dienos minėjimus, kai vis senu papročiu kokias 4 valandas eina kalbos apie vis tuos pačius dalykus, nusibodusius klausyti, o kitiems neįdomius. Mokyklose reikia mokyti ne tiek apie praeitį, kiek apie dabartį. Jaunimas pats savyje turi jausti kur jį traukia, kas jam įdomu, neper-

tempiant jo jausmų... Diakonas A. Saulaitis gale baigė savo labai idomiomis pastabomis išpa-tyrimų stovyklose, ypač iš skautų stovyklos mažųjų reakcijos, išpu-džiūs, kokius jie igauna grynai liuvijškoje atmosferoje. Ant sienos jis rodė iškabintus tokių vaikų piešinėlius, kuriuose beveik be išimties vaizduojama kas nors surišta su Lietuva, nežiūrint, kad jiems nebuvo duota jokia tema ir kiekvienas turėjo nupiešti laisvai ką tik nori. Vienas iš viso nieko nenorėjęs piešti, bet kai jam buvo sakyta jog vistiek reikia, tai ir tas trimis brūkšniais atvaizdavo: aukštai gaubtą lanką -- tai stogas, tai Lietuva, jis laikosi ant dviejų stulpų -- tai Amerika. A. Saulaitis savo gražią kalbą, socialinių ir pedagoginių supratimų ir tolerantiškumo yra didelę jėgą liuvijbei.

Visiems simpoziumo dalyviams buvo nepagailėta daug karštų plovimų. Iš publikos klausimų nebuvo daug, nes problemų buvo iškelta ne viena, ne dvi, bet daug, ir tai kas buvo paskaityta ar pasakyta, nusispręsta atspausdinti atskiru leidiniu, kad juo galėtų naudotis ne tik mokytojai,

VLIKO - PLB SĄVEIKA

Š.m. kovo 1-2 d.d. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos vadovybės nariams lankantis Chicagoje, Sąjungos pirmi-ninkas ilgesnį kalbą pasakė Chicago krikščionims demokr-tams. Joje jis palietė šiaandienos aktualiuosius politinius klausimus, tarp jų VLIKo "reformos" klausimą. Čia dedame tos kalbos dalį.

Kai kieno nenuilstančios pastangos reformuoti VLIKą nėra naujas fenomenas. Prieš PLB tampriau susiorganizuojant pagrindinis argumentas buvo VLIKo tariamas nukrypimas nuo rezistencinio kelio. Tam argumentui išsiekiojus ir PLB sustiprėjus pagrindiniu argumentu tapo VLIKo dalinumas, o PLB visuotinumas. Pradžioje dėtos pastangos VLIKą "atitiesti", dabar kaip nors išsprauti i PLB rėmus.

Kaip anksčiau taip ir dabar naudojama ir visa eilė kitų argumentų: nuo politinių partijų tariamo bankroto iki PLB tariamo primato net virš tautos. Maža prasmes kiekvieną argumentą atskirai nagrinėti, nes ai-bė jų jau nagrinėti ir kaip neiš-laikė taip ir neišlaiko objekty-vios analizės ugnies.

Politinės veiklos vadovavimo reorganizacija neišlaiko krik-tikos iš esmės. Dirbtinai kuria-ma problema išryškėja kiek daugiau įsigilinus tiek i VLIKo, tiek i PLB prigimtį.

VLIKas yra politinis organas, sukurtas tautos politinę valią vykdančių politinių partijų - gru-

pių ir rezistencinių kovos organizacijų dar pavergtoje Lietu-voje. Politinės grupės ir okupa-cijų išdavoje atsiradę politinio pobūdžio rezistencinės organi-zacijos laisvu ir bendru sutari-mu deponavo VLIKe savo turi-mą galią atstovauti politinę tau-tos valią. Todėl VLIKas yra au-tentiškas visos tautos politinės valios reiškęjas ir vykdytojas jai pačiai to negalint, jos suve-renumui vykdyti esant laikinai sutrukdytam.

VLIKas veikia išeivijoje, bet jis nėra iš išeivijos ir nėra jos apspręstas. Jo šaknys yra po-litinėje (body politic, volkstaat) ir jo atsakomybė yra tai bendruo-menei. Atsakydamas ar vie-naip bei kitaip modifikuodamas savo mandatą VLIKas pažeistų savo prigimtį ir nustotų būves tuo kuo jis yra.

PLB yra visuomeninės - bend-ruomeninės prigimties, sukur-ta VLIKo, apjungti visus išei-vijos liuvijus vienon organiza-cijon - bendruomenėn. Ji ap-spręsta dviejų prigimtinių dės-nių - išeivijumo ir specifiš-kai suprastos kultūrinės veik-los. PLB yra iš išeivijos ir iš-eivijai skirta.

Šie prigimtiniai skirtumai yra raktas i dirbtinai kuriamą pro-blemą. Ne PLB stiprinimas visų pirmiausiai rūpi VLIKo refor-matoriams (politis elementas PLB tik silpninti, kaip jau dabar vienos grupės politika silpnina), bet VLIKo gniuždymas. Kai įsi-gilini i reformatorių identitetą, aiškiai matyti, jog daugelio jų šaknys maitinasi tais pačiais syvais, kurie maitina ir kitų pro-blemų šaknis. Tiesa, gal daugelis pačių reformatorių nesu-vokia, tačiau VLIKo grovimo siūlai tęsta iš to pačio kamuoliu-ko kaip ir kitos akcijos, kurios šiaandien skaudina išeivijos gy-venimą. Tas kamuoliukas gi nu-verptas iš tos pačios vilnos kaip ir kiti kamuoliukai, kurių sin-

lai tįsta per liberalizmą, anar-chiją, liberalinę katalikybę, hip-pies, studentų riaušes ir t.t. neretai iki pat tarptautinio Agi-ropo verpimo ratelio.

Problema yra opi, nes akcija nėra nurimusi. Tiesa, suinteresuota spauda jau džiaugiasi ramybe, tačiau faktai rodo ką ki-tą. Štai chicagiškis moderato-rius net vedamajame neseniai juokėsi iš tautos įgaliojimų. Juo-las menkas, bet intencija aiški: išskirti tautos valios principą ir VLIKo mandatą. Kanados LB pirmininkas ir LB valdybos narys jau renkasi kitą kelią; sinlo PLB Tarybos institucija, kurioje galėtų ir VLIKas daly-vauti, Mintis, rodos, nekaltą, in-tencija ta pati: pajungti VLIKą PLB valdžiai. Dar kitaip klausimą sprendžia PLB valdybos vicepirmininkas visuomeniniams reikalams: sudaryti veiksnų vir-šūnę. Mintis, rodos, logiška, in-tencija ta pati: pajungti VLIKą kitų organizacijų autoritetui. Ir vėl kitokį metodą vartoja Krikš-čionių Darbininkų lyderis "Ai-duose". Nežiūrint, kad PLB sei-mo rezoliucijoje kalbama apie PLB įsijungimą i laisvinimo veiklą, jo straipsnyje ta rezoliu-cija patampa PLB tarimusi su VLIKu dėl įsijungimo i laisvini-mo vadovavimą. Klaida, rodos, nekaltą, intencija ta pati: pri-pratinti visuomenę prie norimos minties. "I Laisvę" žurnalas bent tiesesnis. Jis nevengia pa-negirikos VLIKo pirmininkui, bet purvais drabsto VLIKo insti-tuciją ir jo veiklą. Panašiu keliu keliauja ir "Akiračiai" bei "Met-menys". Tokiu pačiu keliu pasu-ko ir LFB studijų savaitgalis Los Angeles.

Kaip aiškios tokios akcijos šaknys, taip turėtų būti aiškios ir išeivijos išvados. Reikalingos ir tolesnės pastangos, kad lais-vinimo organizacijoje ir struk-tūroje būtų pagerbta teisė ir tvarka, kurios yra kiekvienos ci-vilizuotos visuomenės pats esmi-nis bendro gyvenimo ir veiklos principas. (KDI)

IŠNAUDOTINOS VISOS PRIEMONĖS...

(Atkelta iš 3 psl.)

žinioms. Long Islando didžiausi dienraščiai -- Newsday, Long Island Press (tiražas 275,000) ir Suffolk Sun šį kartą surado vietos nuotraukoms ar trumpiems aprašymams.

Savaitraščiai tuo atžvilgiu bu-vo duosnesni. Nuotraukos ir apa-rašymai pateko i spaudą, kuri apima skersai ir išilgai visą Long Islandą. Vienoki ar kito-kiu būdu Lieuvos sukaktį pami-nėjo šie savaitraščiai: Beth-page Tribune, County Seat Press, Great Neck News, Great Neck Record, Herald Courier, Manhasset Mail, Manhasset Press, Garden City News, The Eagle, Newsgram, Centre Is-land News, Bellmore Life, Oys-ter Bay Guardian, Roosevelt Press, Syosset Guardian, Syos-set Advance, Mid-Island Ti-mes, Levittown Times, Mid-Is-land Tribune, Mineola Ameri-can ir Williston Times. Pami-nėtina, kad Litrnėr savaitraš-čių sindikato kontroliuojami laikraščiai, kurių Long Islan-de yra šeši, dėjo nuotraukas iki pusės puslapio dydžio. Ypatingai išsiskyrė Bethpage Tribune. Tas savaitraštis paskyrė net iš-tisą puslapį vasario 27-tos die-nos laidoje aprašyti Vasario 16 d. minėjimus Long Islande, duo-damas žinių apie Lietuvą, dabar-tinę jos padėtį, JAV Kongreso rezoliuciją reikalaujančią JAV vyriausybės išskirti Lietuvos klausimą Jungtinėse Tautose. Straipsnis baigiamas apeliacija i amerikiečių visuomenę ir pa-puošiamas nuotrauka su Lietu-vos vėliavos ceremonija pas Oyster Bay Supervisorių Pėti-to.

Kad būtų atgarsis ir JAV At-stovų Rūmuose K. Miklas krei-pėsi i kongresmaną Lester Wolff, kad pastarasis patalpin-tų visas proklamacijas ir apra-šymus Congressional Record, Wolff sutiko tai padaryti kovo mėnesį. To pasekoje, Long Is-lando iškilmės būslančios išpo-puliarintos ir JAV Kongrese ir Congressional Record skaity-tojų tarpe po visą Ameriką.

Reikėtų sutikti su generali-no konsulo A. Simučio pasta-ba: "jei turėtume dešimt Mik-ly, galėtume "užkariauti" visą New Yorko valstiją."

GREETINGS and BEST WISHES HARVEY'S GULF SERVICE STATION

6602 Superior Avenue

361-6767

GREETINGS and BEST WISHES

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St.

IV 1-8448

GREETINGS and BEST WISHES

TEDDY BEAR STORE

648 East 185 Street

481-8877

WE GIVE & REDEEM EAGLE STAMPS

GREETINGS and BEST WISHES

STELLA MARIS HOSPITAL

FOR THE PROBLEM DRINKER

DAY AND NIGHT 24 HOURS SERVICE

Call SU 1-0550

GREETINGS and BEST WISHES

LEE ORRER'S

BODY SHOP INC.

AUTO AND TRUCK SPECIALISTS

Collision Repairs and Painting

Complete facilities for Trucks & Trailers

INSURANCE ESTIMATES, FRAME

STRAIGHTENING, WHEEL ALIGNMENT

3560 W. 140 St.

252-2393

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vaidas iš operos "Dana" repeticijos. Kairėje Metropolitan operos sol. A. Brazis -- Pakalniš, De-
šinėje -- režisierius P. Maželis, Už jų operos choro nariai.
Z. Degučio nuotrauka

Į POKARINĘ GRIUVĘSIŲ NUOTAIKOS EPOCHĄ GRĮŽTANT

POKALBIS SU DANOS OPEROS REŽISIERIUM P. MAŽELIU

VL. RAMOJUS

Danos operoje, kurios spektakliai jau čia pat, matysime daug ką naujo. Didžiausias naujumas, kad opera lietuvių kompozitoriaus ir libretisto tremtyje parašyta, kad ji lietuviška ir kad pirmą kartą išeina iš scenos rampa. Be eilės kitų naujybių, štai ir naujas režisierius — clevelandietis Petras Maželis, į talką atėjęs su atvira širdimi, dideliu kūrybiniu polėkiu ir plačiu talentu. Stebėjus jo vedamą repeticiją, gavosi įspūdis, kad naujasis režisierius pasiryžęs į "Danos" pastatymą įdėti ne tik savo širdį bei talentą, bet visam operos kolektyvui net duoti dramos studijų pagrindus, kurie praverstų ir kitiems spektakliams.

Vienos repeticijos pertraukos metu Chicagoje buvo progos rež. P. Maželiui pateikti eilę klausimų:

— Stebėjus Tamstos vedamą repeticiją į akis krito, kad Tamstai gerai pažįstama ne tik režisūrinė, bet ir muzikinė sritis. Ar praeityje ką nors bendro teko turėti su muzika, o gal ir su opera?

— Danos operos režisūra yra mano operinis debiutas. Todėl prieš premjerą kalbėti apie save mažiausiai norėčiau. Pridursiu tik tiek, kad man rūpėjo visapusiškas scenos menas, todėl nepraleidau progų domėtis muzika, drama, judesiu, tapyba. Tremtyje bedirbant scenos darbą šios žinios buvo labai pravartu. Tikiu, kad Chicagoje yra žmonių, atsimenančių mane iš Kau-
no teatre matytų operėčių: Linksmosios našlės, Grovo Luksemburgo, Lengvosios kavalerijos, širdies ir rankos, diriguojant Bukšai, Tallat-Kelpšai ir kt.

— Skaitant St. Santvaro parašytą libretą, kur yra pagaunamųjų lyrinis ir dramatinis vietų, vis dėlto libretto visuma kelia tam tikrą neįtikinumą ir net naivą sprendimą. Bet repeticijoje išklausius kai kurias vietas, kaip Stanaičio ir Danos duetą, kur, Jūsų repeticijoje tartais žodžiais, Stanaičio uždavinys yra guosti Daną, padėti jai gyventi, atsiveria reto grožio scenos, prilygs-

tančios net tarptautinėms operoms. Tad, būdamas pastatymo režisierius, kaip žiūrėte į Danos libretą?

— Libretas dar nėra opera. Tai medžiaga kompozitoriui, tai operos turinys žiūrovui-klausytojui. Matėme daug operų, bet prisipažinkime, kiek daug libretų esame skaitę. Tikrai ne daug. Kaip palyginti? Librete nėra vietos didesnei draminei linijai išrutulioti, reikia labai taupiai sukurti situacijas ir beveik tik užuominomis padaryti sprendimą. Kompozitorius visomis muzikinėmis priemonėmis pavaizduoja nuotaikas, sukuria dramos tikrąjį veidą.

Danos operoje nemaža dalis libreto iškrito ir, mano supratimu, keletu atvejų gerąja prasme. Palyginus, Danos libretas yra geras. Kadangi, kaip minėjau, libretas dar nėra opera, režisuodamas Daną aš daug vadovaujosi muzika, jos dramine įtampa ir slinktimis. Gė žiūrovams pakanka atspausdinti operos turinio. Kiek apgailestauju, kad libretas kiek per lyriškas, o pirmas veiksmas apsunkina statistikumu (kantatos repeticija), ypač komp.

Stanaičio dirigavimo įvedimu.

— Dėl kurių sceninių sprendimų Jums tenka daugiausia sukti galvą ir bendrai ar Daną pamatysime tik siaurose rėmuose, kurie būtų įsprausti į lietuvių tremtinių gyvenimą Vokietijos stovyklose, ar ji jau bus platesnės pasaulinės epochos iškarpa?

— Džiaugiuosi, kad mano debiutui teko originali lietuviška opera — niekur nestatyta, negirdėta. Čia nieko nekopijuoti, nepaklausyti plokštelėje. Tenka kurti, kartu su visais dainuoti, išgyventi nuo užuomazgos iki atomazgos. Ne stovyklinis gyvenimas šioje operoje svarbu, bet vykstanti drama. Juk tremtinių buvo, yra ir bus visais laikais. Tai tarptautinė problema. Todėl Danos operos neakcentuojame nei griežtu laiko mastu, nei vietoje, nei autentiška apranga. Tai tik pokarinė griuvėsių nuotaka ir joje vyksta gyvenimas, atmiestas kančia, meile, nostalgija ir kartkartėmis linksmesnėmis valandėlėmis (išgertuvių daina, baletas). Tai sąlygos, kuriose gyvena Dana ir kiti operos veikėjai. Manau, kad galite Daną vadinti "platesnės pasaulinės epochos iškarpa".

— Kokią nuotaiką patyrė susidūręs su Chicago Lietuvos opera ir kaip vertinate jos sceninį pajėgumą?

— Pirmą kartą po 23 tremties scenos darbo metų pasijutau dirbas lyg profesiniame teatre, šiuo kartu Chicago Lietuvos operoje. Mane stebina valdybos išmaningumas, preciziškasis planavimas ir griežtas numatyto plano laikymasis. Visas kolektyvas lankstus, dinamiškas, ambicingas. Solistų, choro artistų bendradarbiavimas ir bandymas įvykdyti manasias užmačias mane žavi. O rodomo rūpestingumo ir respekto mano asmeniui aš ilgai nepamiršiu.

— Drauge dirbat su dirigentu A. Kučiūnu, dail. A. Kurausku ir kitais operos meno vadovais. Įdomu kokios nuomonės esat apie jų darbą, nes juk visi bendromis jėgomis statote pirmosios išėjimoje parašytos ir Chicago Lietuvos operos scenon išvedamos lietuvių kompozitoriaus operos meninį rūmą — Danos premjerą?

— Su dirigentu muz. A. Kučiūnu man dar neteko progos šiame pastatyme susidurti. Be to, muzikinė operos interpretacija — ne mano sritis. Tačiau esu nepaprastai laimingas, kad Danos operos apipavidalinimas ir kostiumai atiteko dail. A. Kurauskui. Jo skonis, rūpestingas operos nuotaikos ieškojimas ir techniškas išradingumas Danos operai suteiks tikrai menišką ir operinį apipavidalinimą. Visą operos pastatymą mes vedame šūkiu: "muzika, spalva, šviesa ir dinamika". To siekiame visi. Šia prasme jungiasi ir baletmeisteris J. Puodžiūnas.

— Regis, savyje dar turit minčių, kurios neįspraustos iš šių klausimų rėmus. Malonėkite jas paryškinti.

— Daug rankų stato Danos operinį rūmą; visa savo esybe trokštu, kad ir mano ji maža talka pasitarnautų šios lietuviškos operos dingimui ir lietuvių muzikos istorijai. Tikiu, kai grįšime po operos namo, daug daug melodijų dar ilgai ausyse skambės, — baigė pokalbį rež. P. Maželis ir jo laukė tolimesnė repeticijos eiga smagią sekmadienio popietę, kai daugelis tautiečių ramiai sau ilsėjosi prie televizijos ar svečiosios pas gimines bei pažįstamuosius.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Gaidelio operos "Dana" repeticijos pertraukos metu, Stasys Baras, Chicagoje viešėjusi ir apsilankusi operos repeticijoje Dirvos tarnautoja Nijolė Maželienė, Roma Mastienė, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis ir režisierius Petras Maželis.
Nuotrauka Z. Degučio.

VYTAUTAS VALIUKAS APIE DABARTINĮ TEATRĄ

Aktorius ir rež. Vyt. Valiukas, lietuvių teatrinę veiklą savo darbais įrėžęs gilius pėdsakus, nėra didžiai išgarsintas. Tuo tarpu jis yra intelektualus ir teatro meno gilumas pažįstanti asmenybė.

Vytauto D. Universitete 1934-38 m. išklausęs lietuvių kalbos ir literatūros kursą, beveik tuo pat metu lankęs vaidybos meno mokyklą, 1959 m. baigęs Illinois Technologijos Institutą, Vyt. Valiukas savo gyvenimą stipriai surišo su liet. dramos teatru. 1937-44 m. laikotarpį dirbdamas Valst. Dramos Teatre, Kaune, jis sukūrė eilę ryškių vaidmenų. Aitvaro teatre, Detmole, vaidino Ant. Rūko Dundulį (akt. H. Kačinskas vaidino Bubulį). Hanau liet. tremtinių stovyklos teatre Atžalyne Vyt. Valiukas statė ir režisavo K. Binkio Atžalyną, St. Santvaro Žvejus, A. Gehri-Šestame aukšte. Metodingu ir kruopščiu darbu jis pakėlė Atžalyno meninį lygį. Atvykęs į Chicago, jis ne tik vaidino, bet ir režisieriaus darbą dirbo. Ten jo statyti spektakliai: Anouilh'o Antigonė, Tennessee Williams'o Stiklinis žvėrynas, K. Ostrausko Kanarėlė, New Yorke jis statė Ant. Škėmos veikalą Vienas ir kiti, K. Ostrausko Kanarėlė, parengė V. Krėvės veikalą vaidinimą. Dirbdamas režisūros darbą, Vyt. Valiukas nepabūgo naujos ir neišbandytos vaidybinės medžiagos, emigracinės sąlygose sukūrė ne vieną įdomų ir meniniu požiūriu iškilų spektaklį. Šiuo metu jis organizuoja Lėlių teatrą.

Dideliu kruopštumu parengtos, dalyką giliai pažįtančios buvo ir Pastabos apie dabartinį teatrą, kurias Vyt. Valiukas išrašė paskaitė kovo 15 d. Bostono kult. subatvakary. Pažvelgęs į dabarties dramos teatrą iš gilių perspekty-

vos, pripažinęs, kad, kaip kituose namuose, ir nūdieninio teatro ieškojimuose esą nemaža samyšio, atskirai temom išskirstęs, jis kalbėjo apie dabarties teatro bei scenos architektūrą bei techninius įrengimus, apie režisierių ir aktorių, apie šių dienų žiūrovą ir dramaturgą. Ypač būdingais šio meno dramaturgais Vyt. Valiukas išskyrė Brechtą ir Ionescū, kurių pirmas stovįs kairėj, atstovaujantis socialinį ar net socialistinį teatrą, o antras stovįs dešinėje ir išpažįstantis absurdo teatrą. Apibūdinęs jų vieną kitą veiklą, prelegentas rado, kad jų kūrybinė dviasia kažkur susitinkanti. Savo vizijoje į ateities teatrą Vyt. Valiukas teigė, kad jis būsiąs grynosios poezijos, muzikos ir choreografinės pantomimos teatras. Žinoma, kas čia atpažinti, tai tik nevykęs griaučiai Vyt. Valiuko Pastabų apie dabartinį teatrą. Tas jo darbas vertas kultūros žurnalo puslapių.

Atsakęs į eilę klausimų, Vyt. Valiukas paskaitė Jul. Kaupo Pasaką apie Arlekiną meilę. Tiek kalbos grynai ir dailumai, tiek dailiojo skaitymo technikos požiūriu tai buvo tikra pasaka. Ir susilaukė ji gausių ir nuoširdžių plojimų. Savo apsilankymu Bostone Vyt. Valiukas atvežė gaivų šviesos spindulį pluoštą.

Kitas kult. subatvakaris Bostone, ALT S-gos namuose, yra rengiamas š. m. balandžio 19 d., 7 val. 30 min. vak. Prelegentas bus Otawos Universiteto prof. dr. Ant. Ramūnas-Paplauskas. Jo paskaitos tema yra ne tik įdomi, bet ir aktuali: Susikirtimas, sociologinė ir psichologinė XX m. vizija.

Iš anksto maldaujam Bostono lietuvių tą dieną nerengti Juozapinių...

St. S.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave.
805 East 185th St.

HE 1-3659
IV 1-6250

GREETINGS AND BEST WISHES
HAMILTON INSURANCE
AGENCY

ROBERT HAMILTON CHARLES HAMILTON
THOMAS HAMILTON

ALL FORMS OF INSURANCE

3107 Mayfield Rd. at Lee

371-5050

GREETINGS and BEST WISHES

WILSON and CO.
INSURANCE

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd.

Call WY 1-5800

J. KELEČIUS

Abstraktinė kompozicija

Naujas J. Kelečiaus posūkis tapyboje

JUOZAS PAUTIENIUS

Dail. Jono Kelečiaus antroji paroda Chicagoje atnešė malonią staigmeną ne tik tai eliniam žiūrovams, bet ir dailininkams — platinio meno atstovams.

Aukšto meninio lygio paveikslai, skoningas jų ekspozavimas ir apipavidalinimas rodo neeilinius dailininko gabumus.

Tik įėjus į salę žiūrovą pagauna didelio formato drobės su patraukliais spalviniais sprendimais, gerai išbalansuotomis konstruktyvinėmis kompozicijomis ir laisva tapybos technika. Drobės stačiai šviečia nematyto spalvinėmis gamomis ir lyg sako, kad lietuvių meno sceną ateina plataus masto užsimojimų tapytojas. Nenuostabu, kad prie J. Kelečiaus kūrinių grupavosi tapytojai ir diskutavo jo laimėjimus, kuriuose atsispindi naujas dailininko veidas. Šis naujas posūkis, kuriame ryšku nuosaikaus modernizmo įtaka tapytojas jau daug pasiekė.

Ne vienas mūsų dailininkų, ar siekias dailininko vardo pripažinimo, išstato darbus, kuriuose nemaža yra atsiktinumo, o dar daugiau mėgėjiškumo. J. Kelečiaus kūriniuose mažiausiai atsiktinumo. Jo kompozicijos gerai sukonstruotos, nieko nėra kas nereikalinga. Tapytojas gal 10 metų ar net ilgiau intensyviai ir užsispyrusiai studijavo meno mokslus Chicago Art Institute, čia formavo savo meninę pasaulėžiūrą ir neskubėjo išeiti viešumon. Kuklus be jokių reklamų kaupė savo jėgas, intensyviai sprendė nelengvas tapybines problemas, kol pagaliau draugų patarimas prieš trejetą metų

Dail. J. Kelečius

surodė pirmąjį savo individualinę darbų parodą. Jau tada meno kritikų buvo pusėtina įvertintas. Tapytojas išstato ir tokias drobes, kuriose dar nenutrūksta ryšys su realiuoju pasauliu, tačiau naujausiose savo kūriniuose daro posūkį į pusiau ar net visiškai abstraktą. J. Kelečiaus kūryboje nemažas dėmesys skiriamas figūrinėms kompozicijoms, jis nevengia žmogaus ir reikia pripažinti, kad tie darbai yra iškilniausi visoje jo parodoje "Carmelita", "Mergaitė", "Sėdinti moteris", "Stovinti mergaitė" ir kt.

"Stovinti mergaitė" lyg vainikuoja dailininko naujojo posūkio rezultatus. Jūry komisija kaip tik šį tapybos darbą atrinko Čiurlionio galerijai. Čia dominuoja pilkšvai žalsvas koloritas su mažais šiltais pustoniais.

Dailininkas savo naujausiose darbuose nemeluotai išsako savo vidinį pasaulį.

Taigi, dailininko ekskursija į naujas jo posūkis į pusiau abstraktą jam buvo labai naudingas.

Tegul tapytojas Jonas Kelečius per daug nenusimeina, kad iš 33 išstatytų kūrinių meno mėgėjai dar ir jam paliko kelis darbus.

• Jauni kunigai, kurie sukėlė riaušes Clevelando šv. Jono katedroje sausio 26 naktį atėję su gauja laikyti neva naktines mišias, kur jų agitatoriai skaitė viską smerkiančias proklamacijas, ir buvo vykupo suspenduoti, dabar, praeitą savaitę jau pasirodė kitose rolėse Washington, su kita gauja, kurioje buvo du kiti kunigai ir vienuolė, užpuolę Dow Chemical firmos centro raštinę, išdaugė lan-

BALFO RINKLIAVOS ŽINIOS

1968 metais BALFO Clevelando skyriui aukojė žemiau išvardintieji asmenys. Nario mokėstis pridėtas prie aukų sumos.

Šia proga skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams ir visiems tiems, kurie nors ir nebūdami skyriaus valdybos nariai prisidėjo prie aukų rinkimo. Ačiū.

AUKOJO:

(Tęsinys iš Dirvos Nr. 23)

\$10,00 -- Pr. Ambrazas, A. ir P. Ambrazai, S. Astrauskas, R. Babickas, J. Balbotas, J. Bartkus, M. Blynas, V. Brizgys, R. ir I. Bubliai, S. Butrimas, J. Citulis, V. Čyvas, J. Darly, A. Dovydaitis, P. Drabickis, Z. Dučmanas, A. Eidukaitienė, B. Gaidžiūnas, V. Geležinaitis, J. Gudėnas, A. Gylis, Jakubs & Sons Funeral Home, E. ir Z. Jakuliai, J. Janulis, J. Kaklauskas, A. Kasakas, R. Kašuba, E. Kersnauskas, V. Knis-

gus, sunaikino baldus ir įstaigos dokumentus.

Šį kartą jie smerkė tą firmą už gaminimą chemikalų, kuriais neva būsią žudomi žmonės.

Amerikiečiams sunku suprasti kokias priemones komunistai naudoja rasdami, net paruošdami, parinktus jaunuolius neva kunigais, ardydami visos tvarkos iš vidaus. Kur jie ką padaro, tuoj atsiranda ir "katalikų grupės" juos ginti, teisinti, remti — vis tos pačios gaujos nariai, aprūpinti pinigais, ir kaskart apsiireiškia kitose vietose.

HELP WANTED MALE

DIE CASTING

The manufacturer of Mercury outboards has built a new die cast plant in Fond du Lac, Wisconsin. Job opportunities for experienced personnel are available.

FOREMEN

SET-UP

DIE REPAIRMEN

DIE DESIGN

Join the Mercury team in Wisconsin. Apply now at

KIEKHAEFER MERCURY

1939 Pioneer Rd.,
Fond du Lac, Wisc. 54935

(22-24)

FEMALE

WANTED
EXPERIENCED
SEWING MACHINE OPERATORS
Preferred, will train.
Steady work for qualified help.
CHALFANT SEWING FABRICATORS
11525 Madison
Cleveland, Ohio

(22-31)

OPPORTUNITIES FOR REGISTERED NURSES

Full and part time, all areas. Afternoon and night shifts. Excellent starting salary and shifts premium.

ALSO

RN SUPERVISOR

Top starting salary for R.N. with supervisory experience for night shift, 11 p.m. to 7:30 a.m. Progressive supervisory experience for night shift, program including Life, A. D. & D. and disability Insurance, Blue Cross, retirement, sick leave, paid holidays and vacations. Apply Personnel Dept. Saginaw Osteopathic Hospital, 515 N. Michigan, Saginaw, Mich. (20-29)

tautas, A. K. Laikūnai, J. Lepeška, Lietuvių R.K. Susivienijimas Amerikoje 142 kuopa, J. Lipnis, T. Liutkienė, J. Malskis, A. Masilionis, dr. S. Matas, E. Mazys, A. Mikolaitis, J. Nasvytis, J. Naujokaitis, Z. Obelenis, S. Pabrinkis, V. Petkus, H. Pikturka, J. Pivoraitis, A. Plečkaitis, V. ir G. Plečkaičiai, V. Račkauskas, K. Ralys, V. ir J. Ramūnai, dr. A. Savičiūnas, P. Sejona, P. Skardis, S. Slabokas, A. Styra, SLA 136 Kuopa, V. Šenbergas, K.E. Širvinskai, ALT Sąjungos Clevelando Skyrius, K. Tifonėlis, E. Ungeris, E. Varekojis, J. Virbalis, D. Vismantas, P. Zigmantas, R. ir A. Zorskai.

\$8,00 -- M.S. Melsbakai.

\$7,00 -- V.T. Degučiai, G. Ignatavičienė ir V. Krivickas, V. Mariūnas, D.D. Staniškiai, D. Vaičiūnas, J. Žygas.

\$6,00 -- S. Alšėnas, J. Barniškis, J. Čiuberkis, S.H. Idzeilai, K. Gaižutis, A. Gargasas, J. Inčitra, K.S. Karpis, P. Kaunas, J.S. Kazlauskai, P. Kliorys, S. Laniauskas, A. Luža, E. Martiniūnienė, V. Matulionis, S. Nasvytis, V. Palubinskas, J.P. Paulkaitis, L. Staškūnas, A. Sušinskis, J. Švarcas, J.O. Žilioniai.

\$5,00 -- V. Alis, S.P. Ambrazavičiai, V. Andriūšaitis, J.M. Apanavičiai, B. Auginas, L. Augulienė ir V. Augulytė, M. Aukštuolis, V. Bačiulis, M. Bajoraitienė, V. Bakūnas, K. Balaišis, J. Balsys, A. Balyš, M. Balyš, F. Baranauskas, J. Baranauskas, S. Barzdukas, A.V. Benokraičiai, A. Beržinskas, V.R. Besperaičiai, V. Bilūnas, J. Blaškevičius, K. Bruožis, V. Bruožis, K.J. Budriai, A. Bujo-

kas, A. Buknis, P.B.R. Butkai, V. Čivinskas, P. Čigas, S.D. Čipkai, V. Čiurlionis, J.M. Damušiai, A. Daugirdas, J. Dautartas, G. Degutytė, A. Gaižiūsis, K. Gaižutis, V. Galinis, B.S. Garlauskai, A. Garmus, V.S. Gedgaudai, V. Gelažius, O. Geležinienė, V. Giedraitis, Z. Gobis, A. Gudėnienė, S. Ignatavičius, I. Iomlenskis, B. Jakaitis, J. Jakštas, V. Janušis, O. Jarašūnienė, J. Jasinevičius, D. Ješmantas, M. Ješmantienė, P. Jocius, A. Jonaitis, V. Juodis, J. Juodišius, J. Junys, S. Jurgaitis, V. Jurgelis, P. Jurgutavičius, P. Karalius, A.G. Karsoikai, J. Kasparavičius, A. Kasparavičius, A. Kasulaitis, V.L. Kaunai, A. Kavaliūnas, O.V. Kavaliūnai, J. Kazėnas, L. Kazėnas, A. Kazlas, J. Kizevičius, F. Klimaitis, A. Klimas, J. Kosiuba, E.P. Krištaponis, P. Kudukis, J. Kuzas, S.K. Lazdiniai, S. Lelys, J. Lileikis, S. Luko-

ševičius, P. Mainelis, C. Matusevičienė, K. Mažonas, J. Miglinas, J. Miglinas, A. Mikalaitis, P. Mikšys, V. Miškinis, F. Modestavičienė, I. Muliolis, K. Narbutaitis, A. Nasvytis, A. Navickienė, F. Navickas, W.J. Norris, E. Petkevičius, P. Petraitis, L. Petrulienė, J. Pikturka, C.V. Prikockiai, J. Rastenis, J. Rinkus, V. Rociūnas, A. Rukšėnas, dr. Z. Sabataitis, A. Sadauskas, J. Seikus, J. Skavičius, V. Skirpstas, B. Snarskis, J. Sniečkus, I. Stankavičius, J. Stimbursys, J. Stoškus, E. J. Šarkauskai, V. Taraška, K.K. Titai, P. Titas, J. Urbšaitis, R. Valodka, V. Verbyla, P. Vilkas, M. Vinclovas, I. Visockas, F. Zylė, K. Žygas.

\$4,00 -- I. Gatautis, K. Karalis, K. Morkūnas.

\$3,00 -- A. Andriūšaitis, V. Bacevičius, K. Bruožis, J. Dumbrys, P. Ežerskis, L. Francei, F. S. Gaižutis, J. Garla, Bill Gottfreed, J. Kalvaitis, J. Kaunas, J. Krygeris, S. Mačys, F. Machies, J. Montvila, L. Nagevičius, P. Naurušas, V. Nelmanas, S. Orantas, Z. Pivoraitis, A. Plavičius, V. Plodžinskas, A. Pinkuvienė, M. Rudaitienė, A. Sadauskas, V. Sniečkus, P. Stempušis, H. Tatarūnas, J. Zauinis.

\$2,00 -- D. Balčiūnas, J. Baileika, B. Bernotas, G. Blendgen, Vl. Brazilius, J. Burba, V. Gelgotas, M. Giedraitienė, A. Grėblionas, P. Grigonis, S. Halaburda, P. Jarašūnas, A. Juodvalkienė, A. Kolodžinski, Am. Lesky, J. Liutima, J. Macijauskas, Em. Macijauskienė, I. Malėnas, V. Melinauskas, E. Nalėnienė, R. Nasvytienė, J. Ožinskas, K. Palubinskas, J. Pauža, J. Premeneckas, F. Razgaitis, V. Rutkauskas, S. Rydelienė, W. Tiškus, St. Urbonavičienė, O. Vasiliauskienė, A. Vėlyvis, F. Verbyla, U. Verbylaitė, B. Vidmar, G. Žemaitis, K. Žiedonis, Don Young.

\$1,50 -- J. Vaičiūs.

\$1,00 -- V. Amšiejus, I. Belžinskis, V. Degutis, St. Halaburda, K. Juodis, J. Kriauštinė, A. Laniauskaitė, M. Lincevičienė, J. M. Margevičius, J. Merkys, V. Sakas, E. Vainavičienė, J. Zorubienė, M. Žilinskienė, Neįskaitomas.

\$,40 -- J. Černauskas.

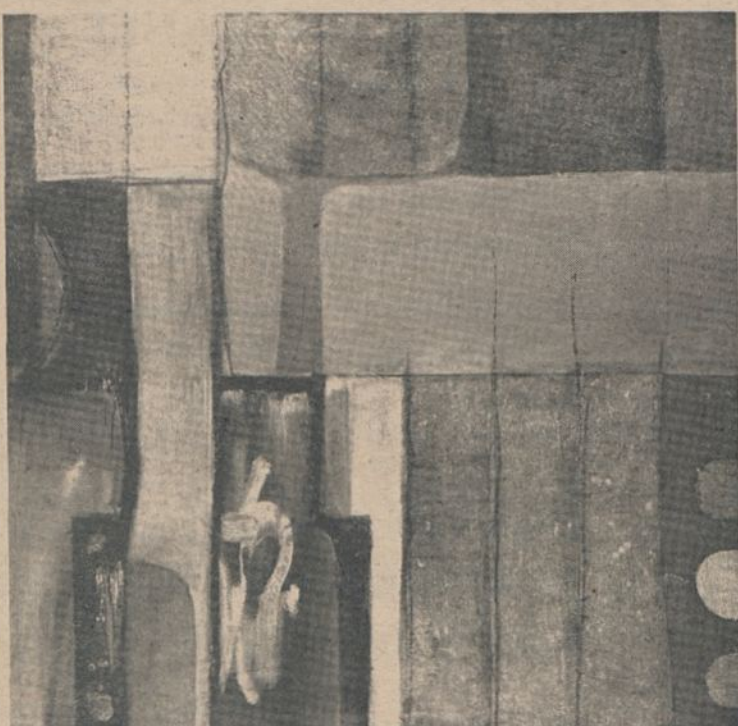
Dėl pastebėtų šitame sąrašelyje netikslumų prašome kreiptis į Balfio skyriaus valdybos išdėtininką -- Vincą Akelaitį, 634 East 124 St., Cleveland, Ohio, Telef. 851-0934, arba bet kurį kitą Valdybos narį.

BALFO SKYRIAUS VALDYBA

J. KELEČIUS

Gėlės

J. KELEČIUS

"Kolažas"

GREETINGS and BEST WISHES

A. D. PELUNIS OLDSMOBILE INC.

SEE THE NEW 1969 OLDSMOBILE

13123 Detroit Ave.

AC 6-6433

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

JACK'S DONUTS

15652 Euclid Ave.

Call GL 1-9872

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR and MARY SUSTARSIC

1194 East 71st St.

EN 1-9779

GREETINGS and BEST WISHES

A. B. C. AUTO PARTS & WRECKING COMPANY

SPECIALIZING IN LATE MODEL FORDS

3920 Valley Road

Call 661-3015

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **ALT S-gos Clevelando susirinkime** kovo 23 d., kuriam pirmininkavo inž. J. Nasvytis ir sekretoriavo J. Mockus, buvo susipažinta su ALT S-gos įstatų pakeitimo projektu ir nutarta padaryti keletą pasiūlymų.

Į ALT S-gos jubiliejinį seimą New Yorke, be Tarybos nario K. S. Karpiaus ir skyr. pirm. J. Nasvyčio, dar išrinkti keturi atstovai: V. Butkuvienė, V. Gedgaudas, A. Laikūnas ir dr. V. Ramanauskas.

Dr. V. Ramanauskas, LNF įgaliotinis Clevelande, painformavo apie šį sekmadienį, kovo 30 d. įvykstantį dr. A. Geručio pagerbimą ir jo redaguoto veikalo Lithuania pristatymą Clevelando lietuvių visuomenei. Kvietė visus gausiai dalyvauti ir atsivesti savo pažįstamus.

Pobūvis įvyks gražioje Crystal Tower salėje 23-me aukšte, 16000 Terrace Rd.

• **LB Clevelando I-os Apylinkės metinis visuotinis susirinkimas** įvyks balandžio 13 d., 12 v. (sekmadienį, po liet. pamaldų) Lietuvių salėje (apatinėje).

Darbotvarkėje: valdybos veiklos, piniginių atskaitomybės ir kontrolės komisijos pranešimai. Nujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Lietuvių Namų statybos šerų įsigijimo klausimas, paklausimai, pasiūlymai bei ateities darbai.

Valdyba kviečia gausiai dalyvauti.

Rinkiminės komisijos pirmininku pakviestas Vl. Knistautas. Jo adresas: 18224 Landseer Rd., Cleveland, Ohio 44119. Telef.: 481-5377 — tad visais rinkimų klausimais prašoma kreiptis į V. Knistautą.

• **Liucija Eidimtaite**, Jane Addams High School mokinė kovo 13 d. pripažinta garbės mokine (National Honor Society) už gerą mokymasi, elgesį ir kitus jai pавestus mokyklos darbus.

Liucija 7 metus lankė Vysk. Valančiaus lituanistinę mokyklą, priklauso Clevelando Neringos skaučių tuntu. Tokie gerai besimokantys mokiniai be kitų mokyklos jiems teikiamų privilegijų turi galimybės tolimesnės studijos gauti stipendiją. Sėkmės Liucijai Eidimtaitei.

Pianistas Andrius Kuprevičius koncerto metu

ISPŪDINGAS ANDRIAUS KUPREVIČIAUS FORTEPIJONO REČITALIS CLEVELANDE

Kovo 18 d. Clevelando Music School Settlement salė, visos nišos, kampai ir kampeliai, koridoriai ir net į antrą aukštą vedantieji laiptai buvo užkimišti įvairaus amžiaus klausytojų. Ne nuostabu, juk tai pirmas A. Kuprevičiaus rečitalis, jam esant mokyklos fortepijono departamentu direktoriumi. Šis "debiutinis" rečitalis savo išpūdingumu, meniškumu ir technika, Andriui Kuprevičiui buvo dar vienas užtikrintas laimėjimas ir pelnytos simpatijos.

Šiame rečitalyje A. Kuprevičius paskambino šešias Domenico Scarlatti sonatas, Beethoveno sonatą opus 110, Debussy pirmosios knygos Images, Faure baladę opus 19 ir argentiniečio Ginastera suitą "Danzas Criollas". Pastarojo kūrinį atlikimas reikalauja virtuozinės technikos. Taigi, šio rečitalio programa kieta epochos, stiliaus ir nuotaikų atžvilgiais.

Dienraščio The Plain Dealer kovo 19 d. laidoje muzikos kritikas Robert Finn pačioje antrašėje rečitalį pavadi-

na "Kuprevičiaus debiutas -- laimėjimas". Pačioje pradžioje kritikas tvirtina: "Nėra jokios abejonės kad Andrius Kuprevičius pakeitė Theodore Lettvin ne tik kaip muzikos mokyklos fortepijono departamentu direktorių, bet ir kaip iškiliausią mokyklos muzikinę asmenybę". (Theodore Lettvin yra žymus koncertinis pianistas. P. M.)

Toliau Robert Finn atsargiai prasitardamas, kad Scarlatti sonatose A. Kuprevičius buvo nutolęs "šešėliu" nuo jam įprastinės techninės formos, rašo:

"Beethoveno sonatoje Kuprevičius surado švelnią vientisumo liniją ir išgavo taip būtiną kompozicijos lyriškumą. Galima kiek suabejoti pianisto pasirinkta dinamine kryptimi, kur jo forte kartais praskambėdavo kaip fortissimo.

"Trijuose Debussy kūriniuose Kuprevičius parodė daug pianistui būtiną laisvumo ir skonio, sukurdamas savitas ir išlaikytas nuotaikas. Su dideliu neatlyžtamumu išlaikyta kompozicijos trijolinė slinktis, galin-

ti lengvai tapti monotoniška, verta ypatingo dėmesio.

"Malonu buvo klausyti Faure kūrinį, pasižymintį virtuoziškumu. Šis Faure kūrinys prasideda atrodo, nesudėtingai, bet vėliau stiprėjantys kyla į ilgus ir įmantrius chopiniško stiliaus epizodus. Kuprevičius iš šio kūrinio išgavo visas švelniasias plonybes. Galvoju, kodėl ir daugiau pianistų nepabando šio gracingo kūrinio paskambinti.

"Ginastera šokių suiteje jaučiasi kuklus modernizmas, bet gerokai sustiprinamas virtuoziniais reikalavimais. Šiame kūrinyje Kuprevičius jaučiasi kaip namie, paskambindamas su ypatingu liepsningumu".

Nenutilstant ilgiems plovimams Andrius Kuprevičius dar paskambino Scriabino nokturną kairei rankai ir Debussy -- Feux d'artifice. (pm)

• **Veronika ir Antanas** Garmai grįžo iš kelionės po pietines Amerikos valstijas, applanke Missouri, Oklahomą, Teksasą ir Naująją Meksiką. Ypač ilgiau buvo sustoję Roswell mieste, Naujoje Meksikoje, kur tyrė galimybes lietuviams įsikurti. Plačiau apie jų kelionę skaitysite sekančiame Dirvos numeryje.

PADEKA

Dr. D. Degesui už jo talentingą operavimą ir šiltai jautrų rūpestį gydant mūsų tėvą, uošvį ir dėduką Ferdinandą Maršalkovskį, nuoširdžiai dėkojame.

L. M. ir L. Oserow

PAVASARIO BALIUS

Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla balandžio 12 d., 8 val. vak. rengia tradicinį pavasario balių.

Programoje Grandinėlės šokėjai šokių pynėje "Jaunuosius palydinti". Šokiams gros J. Pažemio orkestras "Sūkurys".

Stalai po 10 asmenų arba pavieniai, užsakomi pas V. Palubinską — 932-3798 arba Z. Gobį — 442-0022.

Bilietai 7 dol. asmeniui.

SOCIAL SECURITY PRANEŠIMAS

Senesnio amžiaus žmonės yra tam tikrų suvaržymų Medicare atveju. 1969 m. kovo 31 d. gali būti jums paskutinė proga įstoti į Medicare. Tiems, kuriems prieš spalio 2 d., 1966 metais jau suėjo 65 metai amžiaus dabar yra paskutinė proga įsirašyti.

Kreipkitės į artimą Social Security skyrių, kur jums patarnaus, pagelbės atlikti įsirašymą ir suteiks žinių ar dar galite būti priimtas.

Clevelando mieste: 1240 E. 9 St. ir skyriai: 10613 Euclid Avenue, 6405 Superior Avenue ir 2012 W. 25 St.

• **LB II apylinkės metinis susirinkimas** įvyks kovo 30 d., 11 val. (tuojau po lietuviškų pamaldų) Naujosios parapijos salėje.

Darbotvarkėje: valdybos metinės veiklos ir kontrolės komisijos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Visi aplinkės nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

• **Mirė Adelė H. Kulbikas**, 18669 Pasnow Ave., palaidota Visų Sielų kapinėse kovo 22 d. Pamaldos buvo atlaikytos naujos parapijos bažnyčioje.

• **Harlem Globetrotters**, pagarsėjusi pasaulyje krepšinių komanda, ši trečią dieną, kovo 26 d., 8 v. v. žais Clevelando Arenoj.

Clevelandiečiai turėtų nepraleisti progos pamatyti šiuos retus "krepšinio burtininkus" ir jų nuostabaus žaidimo, kuriuo žavėjosi 87 kraštuose 60 milijonų žiūrovų.

Bilietai po \$4.00, \$3.50, \$3.00 ir \$2.00, o vaikams jaunesniems 12 m. po \$1.00 gaunami Arenoje, 3717 Euclid Ave. ir pas Richman's Bros., 736 Euclid Ave.

• **Prieš atnaujinami savo namų ar automobilio draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.**

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

ATITAIŠYMAS

Dirvoje Nr. 23 "Jaunoje kartoje" atspausdintame mokinės Ritos Balytės premijuotame rašiny, perkeliame iš 5 psl. į 6 psl. buvopraleis ta dalis rašinio.

Šeštame puslapy turėjo prasidėti:

-- Rūta, kas tau šian dien yra? -- paklausiau aš.

-- Gavau laišką iš savo motinos. Tai paskutinis jos laiškas... Te, skaityk, -- tarė ji ir garšiai pravirko.

Aš paėmiau laišką ir pradėjau skaityti:

Brangi Rūtele,

Tai paskutinis mano laiškus. Rašau tau jį labai sunkia širdimi, žinodama, kad mes jau niekad niekad nepasimatysime. Rytoj krašto pavergėjai mane sušaudys -- nusiųs į dangų, kur aš susitiksiu tavo tėvelį...

Nebijok ir neverk, mano dukrele, nes tai tokia Dievo valia.

• **Parduodamas gautas iš Lietuvos pasiūtas labai gražus (dangiškos spalvos) tautinis kostiumas.**

Dėl kainos ir apžiūrėjimo teirautis telef.: EX 1-6125 arba UT 1-2866. (24-27)

HELP WANTED MALE

MACHINIST

Rapidly expanding company needs a class A machinist who is willing to learn ceramic machining. Class C position also available for a trainee with a general machining background. Pay based on experience and ability. Excellent benefits.

APPLY
8:30 A.M. TO 5:30 P.M.

ZIRCONIUM CORP. OF AMERICA

31501 SOLON RD., SOLON, OHIO
216 -- 248-0500 (22-23)

WANTED SHEET METAL LAYOUT MEN and FITTERS and WELDERS

Steady work. Days. Full benefits.
BROWN HUTCHINSON INC.
1831 Clay, Detroit, Mich. 48211
313 -- 874-0080 (22-24)

VISI LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAM!

Dr. A. Gerutis

Šį sekmadienį, kovo 30 d., 4 val. p. p. atsilankyti į dr. A. Geručio pagerbimą ir jo redaguoto veikalo LITHUANIA pristatymą Crystal Tower, 16000 Terrace Rd. (prie Noble Rd.), "Party Room", 23-me aukšte.

Bus vaišės. Auka 2 dol. asmeniui.

Rengia:

Lietuvių Nepriklausomybės Fondo įgaliotinis Clevelande ir ALT S-gos Clevelando skyrius

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Prieš 20 metų miręs Margočio steigėjas kompozitorius Antanas Vanagaitis. Jo mirties sukakties minėjimas bus kovo 30 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

PASAULIO LIETUVIS PAGERBĖ J. J. BAČIŪNA

PLB Valdyba šiomis dienomis išleido naują Pasaulio Lietuvio numerį 4(40), pažymėtą š. m. vasario-kovo mėn. ir skirtą mirusiam PLB pirmininkui Juozui J. Bačiūnui pagerbti. Šio Pasaulio Lietuvio numerio išleidimą finansavo Vilties Draugija, kurios spaustuvėje PL spausdinamas, tuo pačiu pagerbdama Vilties Draugijos steigėją ir pirmąjį jos pirmininką.

PASAULINIS KD KOMITETAS UŽ PAVERGTŲJŲ TAUTŲ LAISVĘ

Ryšium su Čekoslovakijos okupacija ir čekoslovakų besitęsiančiu pasipriešinimu imperialistinėms Sovietų Sąjungos užmačioms, Pasaulinis Krikščionių Demokratų Komitetas Romoje specialiu laišku kreipėsi į viso pasaulio krikščionių demokratų partijas, raginda-

mas jas padėti čekoslovakų tautai.

Laiške, kurį pasirašė pasaulinio komiteto ir Europos KD Sąjungos gen. sekretorius Ernesto Talentino, pasmerkiamas imperialistinis komunizmas iš naujo atskleidęs savo tikruosius tikslus okupuodamas Čekoslovakiją. Reiškia me užuojautą čekoslovakų tautai ir visos KD partijos raginamos visai joms prieinamais būdais padėti jai ir kitiems pavergtiems kraštams jų kovoje už laisvę ir nepriklausomybę.

• **Lietuvių Tautinis Akademiniis Sambūris** Chicagoje, kuriam šiuo metu pirmininkauja Kazys Kasakaitis, Pedagoginiam Lituanistikos Institutui paskyrė \$1,000. Per paskutiniuosius keletus metus šis sambūris Institutui jau yra paskyręs per pusketvirtą tūkstančio dolerių reikalingiausių mokomosioms priemonėms įsigyti. Viena iš tokių prie-

monių, už kurią sambūris paskutiniu metu sumokėjo \$1,500.00, yra multiplikatorius mokomajai medžiagai multiplikuoti. Be tos mechaninės priemonės šiuo metu jau būtų nebeįmanomas techninis švietimo darbo atlikimas. Todėl LTA sambūriui, kaip vienam iš stambiausių mecenatų, metas iš meto lengvinančiam mūsų jaunosios šviesuomenės ugdymo darbą, Institutas reiškia gilią padėką.

• **A. Pužauskas ir Z. Dailidka** sutiko būti moderatoriais dviejų paskaitų Informaciniame Seminare Chicagoje, o inž. J. Jurekūnas skaitys paskaitą: "Kitų galimų priemonių panaudojimas (pikietai, Pavergtų Tautų Savaitės, demonstracijos, eisenos ir t.t.)."

• **V. Kačinskas** prie savo ankstyvesnės piniginės paramos Informaciniam Seminarui dar pridėjo 50 dol.

• **Premjera "DANOS"**, komp. J. Gaidelio operos, įvyks š. m. balandžio 12 d., Chicagoje, Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Kiti spektakliai — bal. 13 ir 19 d.d. Libretas — S. Santvaro. Dirigentas — A. Kučiūnas. Solistai: D. Stankaitytė, R. Mastienė, S. Baras, A. Brazis ir J. Vaznelis. Režis. — P. Maželis. Dail. — A. Ku-rauskas.

Bilietai gaunami "Marginiuose", 2511 W. 69th St., Chicago. Telef. PR 8-4585. Užsakant paštu — siųsti čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 So. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60629.

Bilietai kainos: Parterys: 8, 6.50 ir 5 dol. Balkonai: 7, 5 ir 3 dol. Premjerai — visi bilietai 1 dol. brangsnai.

Chicago Lietuvos Opera

NAUJA KNYGA

Tautiniai Rūbai ir Juostų Raštai. Dail. A. Tamošaitis aprašo lietuvių moterų taut. rūbus ir I. Nenortienė tautines juostas, duoda apie 100 juostų raštų. Kaina \$2.50, galima gauti: L. Milukienė, 111 Grohman La., Plainview, N. Y. 11803. (24-25)

"ANTRAS KAIMAS" DETROITE

Atsigavėjimo proga, Atvelykio šeštadienį, balandžio 12 d., 7 val. vak. Lietuvių Namuose, Korp! Neolthuania kviečiamas, detroitiešius linksmis "Antras Kaimas".

Sokiams gros Korp! Neolthuania, Detroito orkestras.

• **Inž. L. Pečiūra**, kovo 16 d. tarnybos reikalais išskrido į Europą. Jis žada lankytis Olandijoje ir Vokietijoje.

S. Čiurlionienės vyr. skaučių židinys išsirikiavęs iškilmingai sueigai Kaziuko Mugėje Philadelphiaje su židinio vadove ps. M. Raugiene.

KAZIUKO MUGĖ PHILADELPHIJOJE

Ne taip seniai čia atsikūrusi skautų organizacija žymiai pagyvino bendruomeninį kultūrinį gyvenimą, o taip pat jaunimo skautiškoje dvasioje judrią veiklą. Paskutinis skautiškas pasirodymas buvo Kaziuko mugė, Šv. Andriejaus parapijos salėje kovo 9 d.

Prieš jos atidarymą skautai suruošė sueigą, kurią pravedė Juozo Lukšos draugovės draugininkas ps. Gediminas Surdėnas. Ta proga skautai jauniai davė jauniausiojo skauto įžodį, kurių buvo šešetas jaunuolių. Sueigoje išsirikiavusius skautus su malonumu stebėjo jų tėveliai, seneliai ir nemažas būrys vietos visuomenės ir iš kitur atvykusių svečių.

Malonų išpūdį darė Sofijos Čiurlionienės var-dovo vyresniųjų skaučių židinys, kurios bene be išimties yra visos motinos ir pavyzdingos skautės. Nemažu indėliu skautiškam darbui prisideda ir vyrų junginys, be kurių negalėtų tiek išsivystyti ta graži skautiška veikla.

To bendro darbo ir pastangų dėka buvo suorganizuota gausi ekspozicija Kaziuko mugėje, kurią atidarė LB Philadelphiaje apyl. v-bos pirm. A. Gečys pasidžiaugdamas skautiškojo jaunimo. Ragino budėti lietuvių išlikimo sargyboje ir klausyti savo vyresniųjų auklėtojų nurodymų.

Publikos susidomėjimas mugė buvo didelis o ir pati daiktų prekyba buvo gyva, nes jų kainos neaukštos. Buvo iš-

to. Pratinkime juos prie lietuviškos knygos ir raskime laiko vakarais tokį bendravimą praveisti.

Dažnai mūsų kalbėtojai ir laikraštininkai lygina lietuvių su gėlėmis. Svarbu esą, kad ta mūsų lietuvių augtų, žaliuotų, žydėtų ir net vaisius duotų. "Gėlėms" reikia ne vien dvasinės meilės, bet ir tinkamos priežiūros, darbo. Skautų organizacijos dirbamas darbas pats už save kal-

Kaziuko mugėje "Tautodailės kampelis". Iš kairės: J. Jurskienė, R. Dantienė ir M. Raugienė. V. Gruzdžio nuotrauka

Susidomėjimas Kaziuko mugėje Philadelphiaje.

V. Gruzdžio nuotrauka

Brangiai motinai Lietuvoje mirus mielą choristę

ANTANINĄ PETRAITIENĘ

ir jos artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Nepaliaujamos Pagalbos Švenčiausios Mergelės bažnyčios choras ir vargonininkė

VYTAUTUI SALADŽIUI

mirus, jo žmonai, vaikams, motinai BRONEI SALADŽIUVIENEI, broliui JUOZUI ir seserei DANUTEI KASAITIENEI su šeimomis reiškiamas gilią užuojautą ir dalijamės jų didžiuoju sielvartu

Valerija ir Bronius Nemickai

Brangiai mamytei

A. A.

ELZBIETAI LABANAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, Jos dukteris ANANTINĄ PETRAITIENĘ ir SALOMĖJĄ JURGUTAVICIENĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame

Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai

ALT Sąjungos Baltimorės skyriaus rengto Prezidento Antano Smetonos 25 metų mirties sukakties minėjimo kovo 9 d. rengėjai ir dalyviai: K.S. Karpus, Genė Austrienė, Vladas Bačanskas -- ALTS skyriaus pirmininkas, Igoris Kučauskas, pianistas Antanas Smetona, Rasa Račiukaitienė, Jūratė Austraitė.

dėstyta ant stalų tautinių juostų, kaklaraiščių, pagavėlių, o šalia jų medžio drožinių, tautinių papuošalų, kryžių, keramikos išdirbinių -- vazų ir k. Buvo gan turtingas knygų ir muzikos plokštelių skyrius, kas liudijo skautų organizacijos atliekamas gražias pastangas ir didžiai vertingą spaudos platinimo darbą, kai lietuviškoji knyga pas daugelį jau iš mūsų nebeįsiperša skaitoma.

Skautų organizacijai linkėtina daugiau susidomėti ir knygų darželiu mūsų mažiesiems, atseit, vaikų literatūra. Tiesa, nemažai turime lietuviukų, kurie lietuviškai neskaityt, bet mielai klausio, kai jiems skai-

ba. Jau kelintame kultūros kongrese ir Lietuvių Bendruomenės suvažiavime pasiskundžiama blogu lietuviškos spaudos platinimo tinklu, priimamos rezoliucijos jį plėsti, organizuoti, kad knyga lengviau skaitytojui pasiektų. Rezoliucijos lieka popieriuje, o platinimo tinklas ne tik nedidėja, bet jau ir mažėja. Šitokios mintys kilo po Kaziuko mugės apžiūros. Jos naudą pajuto patys lankytojai, o gautuoju iš tos prekybos pelnu džiaugiasi mugės rengėjai, kuriuo bus igalinama tolimesnė skautų organizacijos veikla, ugdant ir auklėjant priaugantį lietuvių tautos jaunąjį atžalyną.

J. Bubelis